

FANTI OLTRAMARINI DA CATTARO – KOTORANI U MLETAČKIM PREKOMORSKIM PJEŠAČKIM POSTROJBAMA (18. STOLJEĆE)

FANTI OLTRAMARINI DA CATTARO – THE SOLDIERS FROM KOTOR IN VENETIAN OVERSEAS INFANTRY UNITS (IN THE 18TH CENTURY)

Središnji istraživački interes ovoga rada usmjeren je na proučavanje udjela Kotorana u mletačkim prekojadranskim pješačkim postrojbama (*Fanti oltramarini*) u 18. stoljeću, a zasnovan je na višegodišnjemu proučavanju neobjavljenoga arhivskog gradiva iz Archivio di Stato di Venezia (fond magistrature za novačenje *Inquisitori sopra l'amministrazione dei pubblici ruoli*). Tragom navedenoga gradiva, točnije popisa pripadnika pješačkih postrojbi unutar pojedinih satnija koje su činile dio pukovnije, raščlanjuju se temeljna problemska pitanja: način bilježenja kotorskih vojnika u izvoru, omjer uključenosti u pješaštvo i konjaništvo, vremenski okvir njihova djelovanja (spominjanja u izvoru), udio pripadnika zapaženih kotorskih plemićkih obitelji čiji su odvjetci imali visoke časničke činove (obitelji Bolica, Buća, Paskvali i Vračen), trajanje (dužina) vojne službe i tijek napredovanja u karijeri. S obzirom na vrlo dobro sačuvano gradivo, promatra se i dobna struktura kotorskih pješaka te njihove tjelesne značajke. U završnome dijelu rada obrađena su mjesta popisivanja (Mletci, Veneto, Dalmacija, Boka kotorska i Grčka) tih pješaka i vojni zapovjednici koji su upravljali pukovnijama u kojima su oni spomenuti. Na kraju se zaključuje da su Kotorani

This paper is primarily focused on analyzing the share of the soldiers from Kotor in Venetian infantry units in Eastern Adriatic (*Fanti oltramarini*) in the 18th century. It is a result of years of research of the unpublished documents from the Archivio di Stato di Venezia (the lists made by the recruitment magistracy – *Inquisitori sopra l'amministrazione dei pubblici ruoli*). Based on these documents – the lists of infantry troops belonging to individual companies and regiments – the following fundamental aspects are analyzed: the method of entering particulars of the Kotor soldiers; their share in infantry and cavalry units; the timeframe of their military service (their mention in the documents); the share of the members of prominent noble families of Kotor among high-ranking officers (the Bolica, Buća, Paskvali and Vračen families); the duration of their military service; and the dynamics of promotions in their careers. As the documents are very well preserved, the age structure of the Kotor infantrymen and their physical characteristics can also be analyzed. The final section of the paper analyzes the places where the lists of these infantrymen were made (Venice, Veneto, Dalmatia, Bay of Kotor and Greece) and the commanders of their regiments. And

bili zapažen dio regionalnoga korpusa vojnika zavičajem s istočnojadranske obale u posljednjem stoljeću opstojanja *Serenissime*. Rad završava tabelarnim pregledom svih do sada istraženih kotorskih prekomorskih pješaka u navedenome razdoblju.

Ključne riječi: Kotor; Mletačka Republika; pješaštvo; vojna povijest; povijest 18. stoljeća.

finally, the paper concludes that the Kotor soldiers constituted important part of the regional Eastern Adriatic regiments in the final century of the *Serenissima*. At the very end of the paper, a table including the names of all the hitherto known overseas infantrymen from that period can be found.

Keywords: Kotor; Venetian Republic; infantry; military history; history of the 18th century.

UVODNE NAPOMENE

Ovaj je rad nastavak višegodišnjih sustavnih istraživanja udjela Hrvata u mletačkim prekojadranskim kopnenim postrojbama u posljednjemu stoljeću ranoga novovjekovlja i opstojanja *Serenissime*. Riječ je o profesionalnim vojnim postrojbama poznatim pod nazivima *Fanti oltramaringi* (pješaštvo) i *Cavalleria Croati* ili *Croati a cavallo* (konjaništvo), koje su ponajprije bile novačene duž istočnojadranske obale i njezine unutrašnjosti, ali su u njih, iako u manjemu broju, pristupali i vojnici zavičajem sa širega područja Apeninskoga poluotoka (najčešće iz Veneta), ali i iz dijelova današnje Albanije i Grčke. Zbog izrazite prevage hrvatskoga ljudstva, u tim je postrojbama zapovjedni jezik bio hrvatski, a njima su zapovijedali visoki časnici podrijetlom iz Dalmacije i Boke kotorske.

Istraživanje te problematike izvršeno je uvidom u neobjavljeno gradivo iz Archivio di Stato di Venezia, točnije fonda *Inquisitori sopra l'amministrazione dei pubblici ruoli* (dalje: IT-ASVe-0715-Inquisitori ... pubblici ruoli), središnje državne magistrature zadužene za novačenje mletačkih kopnenih postrojbi na području Veneta i duž mletačkih stečevina na istočnojadranskoj obali. Obradom rečenoga gradiva načinjeno je više znanstvenih radova objavljenih u domaćim i inozemnim znanstvenim i stručnim časopisima i zbornicima, a u fokusu istraživanja bili su vojnici zavičajem iz određenih (ponajprije hrvatskih) krajeva ili gradova te biografije, odnosno tijek karijere zapaženih časnika.¹

U središtu su istraživačkoga zanimanja ovoga rada Kotorani (časnici, dočasnici i obični vojnici) u pješačkim postrojbama pod nazivom *Fanti oltramaringi* u 18. stoljeću.² Uz neophodnu znanstvenu literaturu,

¹ Podrobnije o mletačkim vojnim snagama u ranome novom vijeku, posebice s obzirom na sustav obrane mletačkih posjeda na istočnome Jadranu, vidjeti pregled bibliografskih jedinica sadržan u bilješci 1 rada Čoralić 2020a: 189. Ovdje bih posebno kao recentnu literaturu izdvojila radove Nikole Markulina (Markulin 2014; Markulin 2015; Markulin 2016). Kada je riječ o radovima koji se odnose na obradu udjela časnika i vojnika sa širega područja istočnojadranske obale u mletačkome pješaštvu i konjaništvu, vidjeti detaljniji popis u istome radu u bilješci 3 (Čoralić 2020a: 191).

² U rad nisu, osim gdje je to radi usporedbe bilo neophodno, uključeni konjanici iz Kotora. O njima se priprema zaseban

INTRODUCTION

This paper is a continuation of years of systematic research of the share of Croat troops in the Venetian overseas ground units in the final century of the early Modern Age, which was also the final century of the *Serenissima*. These were professional units known as *Fanti oltramaringi* (infantry) and *Cavalleria Croati* ili *Croati a cavallo* (cavalry). They were primarily recruited along the Eastern Adriatic coast and its hinterland, but, although in smaller numbers, they also included the troops originating from Italian Peninsula (mostly from Veneto) and parts of present-day Albania and Greece. Due to large predominance of Croat troops, the language of command was Croatian. It was used by the high-ranking officers coming from Dalmatia and Bay of Kotor.

This research is based on an analysis of unpublished documents from the archives of the *Inquisitori sopra l'amministrazione dei pubblici ruoli* (hereinafter IT-ASVe-0715-Inquisitori ... pubblici ruoli), the central Venetian magistracy for recruitment of infantrymen both in Veneto and in Venetian possessions in Eastern Adriatic. The analysis of this material has resulted in a number of scientific papers published in Croatian and foreign journals and proceedings. The research was focused on the soldiers coming from specific (primarily Croatian) regions and cities and the biographies and careers of prominent officers.¹

This paper is focused on the 18th-century commissioned and non-commissioned officers and soldiers from Kotor who served in the infantry units known as *Fanti oltramaringi*.² In addition to relevant

¹ For more details on Venetian armed forces in Early Modern Age, particularly in terms of defense of Venetian possessions in Eastern Adriatic, see the bibliography in note 1 in Čoralić 2020a: 189. Of recent literature, I should mention here the works by Nikola Markulin (Markulin 2014; Markulin 2015; Markulin 2016). For the works analyzing the share of the officers and soldiers from Eastern Adriatic in Venetian infantry and cavalry, see the detailed bibliography in note 3 in the same paper (Čoralić 2020a: 191).

² Except where necessary, this paper does not deal with the Kotor cavalymen. They will be discussed in a separate paper. There is ample literature on the 18th-century Kotor, but it primarily deals with the economic (commerce and seafaring) and social aspects of the city and its population. As regards the military aspect of the life in Kotor in that period, the

poglavito uporabljen izvor bili su spisi spomenute magistrature za novačenje vojnika *Inquisitori sopra l'amministrazione dei pubblici ruoli*. U radu će se, slijedom raščlambe rečenoga izvora, obraditi način bilježenja Kotorana u pješačkim postrojbama, vremenski okvir (intenzitet) njihova spominjanja tijekom 18. stoljeća te usporediti brojčani omjer kotorskih pješaka i konjanika. Nadalje, važna će se istraživačka pažnja usmjeriti na udio kotorskih zapovjednika pješaštva, obnašatelja najviših časničkih činova (kapetani, bojnici, pukovnici, bojnici vojske) koji su bili odvjetci uglednih kotorskih plemićkih obitelji – stoljećima zapaženih po obnašanju istaknutih dužnosti u mletačkoj kopnenoj vojsci. Stoga će se razmatrati udio odvjetaka uglednih kotorskih plemićkih obitelji (Bolica, Buća, Paskvali, Vračen) koji su imali visoke vojne činove te – na razini i običnih vojnika i časnika – trajanje njihove službe, dobne i tjelesne značajke (statura/stas, boja kose). U završnome dijelu rada u fokusu će istraživanja biti mjesta popisivanja kotorskih pješaka te osvrst (uz upućivanje na odgovarajuće izvore i literaturu) na časnike koji su zapovijedali kotorskim pješacima, a zavičajnim podrijetlom nisu bili iz Kotora. Važno je napomenuti da su u rad uključeni isključivo časnici, dočasnici i vojnici za koje je Kotor izravno naveden kao mjesto njihova podrijetla.³ Ktorski pješaci iz okolnih naselja, bez obzira na

---

prilog. O Kotoru u 18. stoljeću postoji opsežna literatura, ali se ona ponajprije odnosi na gospodarske (trgovina, pomorstvo) i društvene sastavnice grada i njegova stanovništva. Kada je riječ o vojnoj sastavnici onovremene kotorske povijesti, autori su ponajprije obrađivali (na osnovi gradiva iz središnje kotorske pismohrane) ulogu ondje stacionirane vojne posade te zapovjednike tamošnjega pograničnog područja. Za osnovnu informaciju usp. neka djela: Butorac 2000; Milošević 1974; Milošević 2003; Milošević 2008. Posebno upozoravam na doktorsku disertaciju Maje Katušić (Katušić 2013) u kojoj je, temeljem sustavne raščlambe matičnih knjiga Župe sv. Tripuna u Kotoru, uz društvene i demografske sastavnice Kotora u 18. stoljeću, obrađena i vojna komponenta iz života grada (posebno na str. 170–182).

³ Iako životnim putem blisko povezani s Kotorom, ovdje nisu izravno uključeni časnici i vojnici iz obitelji Burović i Štukanović jer je njihovo izvorno podrijetlo grad Perast. Također je potrebno napomenuti da se za časnike iz pješaštva najčešće ne navodi mjesto podrijetla, ali kada je riječ o, primjerice, istaknutim obiteljima kao što su Bolica, Buća, Paskvali i Vračen, taj nam je podatak znan, kao što je očito bio poznat i popisivačima koji nisu smatrali potrebnim njegovo posebno upisivanje.

scientific literature, the documents of the recruitment magistracy, *Inquisitori sopra l'amministrazione dei pubblici ruoli*, were also of great importance. Based on the analysis of the latter source, this paper will look into the method of keeping records of the Kotor infantrymen and the timeframe of their mention in the 18th-century documents and will compare the shares of the Kotor infantrymen and cavalrymen, respectively. It will also research the share of the members of prominent noble families of Kotor (the Bolica, Buća, Paskvali and Vračen families) among the high-ranking officers (captains, majors, colonels, brigadiers), known through centuries by their service in the Venetian army. Duration of their military service and their age and physical characteristics (stature, hair color), as well as those of rank-and-file soldiers, will also be analyzed. The paper's final section is focused on the places where the Kotor infantrymen were entered into records. In addition to a list of relevant sources and literature, it also includes comments on the officers who were in command of the Kotor infantrymen but were not from Kotor themselves. It should be noted that the paper deals only with the commissioned and non-commissioned officers and privates coming specifically from the city of Kotor.³ The Kotor infantrymen from the nearby places – although frequently mentioned in the records – have not been addressed here primarily because it would require

---

authors were primarily focused on analyzing the documents from the city's Central Archives specifying the roles of the local garrison and the commanders of that border region. For basic information, cf. Butorac 2000; Milošević 1974; Milošević 2003; Milošević 2008. I wish to draw attention to the doctoral thesis of Maja Katušić (Katušić 2013) which, based on a systematic analysis of the register of births of the St. Tryphon's Parish in Kotor, deals not only with the social and demographic aspects of the 18th-century Kotor, but also with the city's military aspect in that period (particularly pp. 170–182).

³ Although closely connected with the city of Kotor, the officers and privates from the Burović and Štukanović families have not been directly included in this paper because they are originally from the city of Perast. It should also be noted that, although the records usually do not specify the place of origin of infantry officers, it is positively known that those among them belonging to the prominent families like Bolica, Buća, Paskvali and Vračen, were indeed from Kotor. Clearly, those who were making the entries were also familiar with this and did not find it necessary to specify it.

učestalost njihova spominjanja, ovdje nisu uvršteni ponajviše jer bi njihova dodatna obrada opsegom i koncepcijom premašila osnovne ciljeve i zadane parametre ovoga rada. Također, ovdje je potrebno napomenuti da, s obzirom na to da će u tabelarnome pregledu na kraju rada uz svakoga vojnika i njegovu pojedinačnu ubilježbu biti navedena signatura unutar arhivskoga fonda *Inquisitori sopra l'amministrazione dei pubblici ruoli* (broj svežnja, odnosno buste), u nastavku rada nećemo opterećivati tekst usputnim bilježenjem svake pojedinačne signature.

RAŠČLAMBA ARHIVSKIH SPISA

Način bilježenja kotorskih pješaka u popisima unovačenih satnija i pukovnija bio je u pravilu jednoobrazan, nalik onome i za druge istočnojadranske vojnike u pješačkim i konjaničkim postrojbama. Popisivači su, uz manja odstupanja, upisivali ime i prezime vojnika, časnika ili dočasnika, očovo ime, mjesto podrijetla (*Cattaro, de Cattaro*), naziv pukovnije i satnije kojoj je dotični pripadao te mjesto gdje je obavljena smotra postrojbe i popisano njezino ljudstvo. Uz navedeno, ponekad su zabilježeni i osobni podatci o vojnicima (dob, statura, boja kose). Upravo će navedeni podatci u nastavku rada biti predmetom pomnije obrade. Imena i prezimena analiziranih kotorskih pješaka najčešće su bila upisana u talijanskome (venetiziranome) obliku, ali u nekim je primjerima zabilježena i njihova hrvatska inačica. Također, s obzirom na to da se popisivanje vršilo tako da su prilikom smotre vojnici pojedinačno prilazili i usmeno kazivali svoje podatke, popisivači su prilikom upisa ponekad griješili i bilježili iskrivljene oblike prezimena.⁴

Broj do sada istraženih pješaka iz Kotora u mletačkim prekojadranskim kopnenim postrojbama iznosi 83, dočim je broj konjanika bio 30 (73,45 % naspram 26,55 %, vidjeti: *Grafikon 1*). Ovdje je potrebno načiniti nekoliko usporedbi temeljem

an additional analysis the extent and concept of which would exceed the basic goals and parameters of this paper. Also, since the entry for every soldier in table at the end of this paper includes the call number of the corresponding bundle in the records of the *Inquisitori sopra l'amministrazione dei pubblici ruoli*, these call numbers will not be mentioned throughout the rest of the paper in order to avoid unnecessary repetition.

ANALYSIS OF THE ARCHIVE DOCUMENTS

In general, the particulars of the Kotor infantrymen enlisted in the Venetian companies and regiments were entered into the register in a standardized way, similar to the one used for other Eastern Adriatic soldiers in infantry and cavalry units. When entering the particulars of privates, officers or non-commissioned officers, registering clerks would enter – with minor exceptions – their full name, father's name, place of origin (*Cattaro, de Cattaro*), company and regiment, and place where the unit had been reviewed and listed. Sometimes, soldiers' physical characteristics would also be recorded. All these personal data of the troops will be analyzed in detail here. The names and family names of the analyzed Kotor infantrymen were usually entered in their Italian (Venetian) version, but some entries included both Italian and Croatian versions. Some names were misspelled because they were entered in such way that, when the unit was in review order, soldiers would step out from the ranks one by one, approach the registering clerk and say their names and the clerk would sometimes make a mistake when writing it down.⁴

So far, 83 Kotor infantrymen and 30 cavalrymen in the Venetian overseas land forces have been analyzed (73.45% vs. 26.55%, see *Chart 1*). When comparing this ratio of the infantrymen

⁴ Nemamo podatke o tome tko su i iz kojih krajeva (hrvatskih ili talijanskih) bili popisivači. Ipak, možemo pretpostaviti da čak i u slučaju da su bili s područja Veneta, višegodišnja obveza izrade popisa vojnika s istočnojadranske obale zasigurno je pridonijela njihovu boljem znanju hrvatskoga jezika, kao i poznavanju lokalnih prezimena i toponomastike. Stoga možemo smatrati da njihove pogreške nisu bile brojne.

⁴ We do not know whether the registering clerks were Italians or Croats. Still, even if they were from Veneto, years spent in entering the names of the soldiers from Eastern Adriatic must have resulted in their familiarity with Croatian language and local family names and place names. We can therefore assume that their mistakes were not so numerous.

raščlambe udjela vojnika iz drugih istočnojadranskih krajeva. Tako provedena računica pokazuje da je, kada je riječ o priobalnim urbanim mjestima, kotorski omjer bio uobičajen.⁵ Međutim, kada je riječ o vojnicima zaleđa Dalmacije (Drniš, Imotski, Sinj), evidentna je brojčana prevaga konjanika.⁶ Razloge koji su doveli do iskazanih razlika možemo tražiti u činjenici da je stanovništvo zaleđa, gotovo netom oslobođenoga od osmanske vlasti, bilo usmjereno na poljodjelske aktivnosti kao i na tranzitnu trgovinu. Za to su kao sredstvo svakodnevnoga rada konji bili neophodni te je stoga rečena populacija bila vičnija vještinama koje su bile prijeko potrebne profesionalnim vojnicima u konjaničkim postrojbama. Nasuprot tome, stanovništvo gradova ponajprije je bilo usmjereno na obrt, trgovinu i pomorstvo, odnosno na zanimanja koja najčešće nisu bila toliko povezana s poljodjelstvom, stočarstvom, ali ni s vojništvom. Jednako tako, važno je napomenuti da su konjaničke postrojbe u odnosu na pješaštvo bile financijski znatno skuplje i, u smislu premještanja na različite dijelove mletačkoga posjeda (Apeninski poluotok / Veneto – istočnojadranski prostor – Levant), manje mobilne, te je tijekom preustroja mletačke vojske nakon prestanka mletačko-osmanskih ratova (Požarevački mir 1718. godine) njihova brojnost bila znatno smanjena.⁷

⁵ Primjerice, iz Šibenika bilježimo 53,81 % pješaka i 46,19 % konjanika, iz Splita 66,06 % pješaka i 33,94 % konjanika, a iz Trogira 66,27 % pješaka i 33,73 % konjanika. Usp. Čoralić & Katušić 2016: 151; Čoralić 2020b: 231–232. Rad o udjelu Trogirana u mletačkim prekomorskim postrojbama je u pripremi, a potrebni izračuni koji su ovdje navedeni već su načinjeni.

⁶ Omjer prema navedenim gradovima iznosi: Drniš 80,81 % konjanika i 19,19 % pješaka; Imotski 61,90 % konjanika i 38,10 % pješaka; Sinj i Cetinska krajina 60,53 % konjanika i 39,47 % pješaka. Izračuni su dobiveni prethodno načinjenom znanstvenom obradom istoga izvora temeljem kojega je načinjen i ovaj rad o kotorskim prekomorskim vojnicima. Usp. Čoralić 2020a: 193; Čoralić (u tisku); Čoralić & Novosel (u tisku).

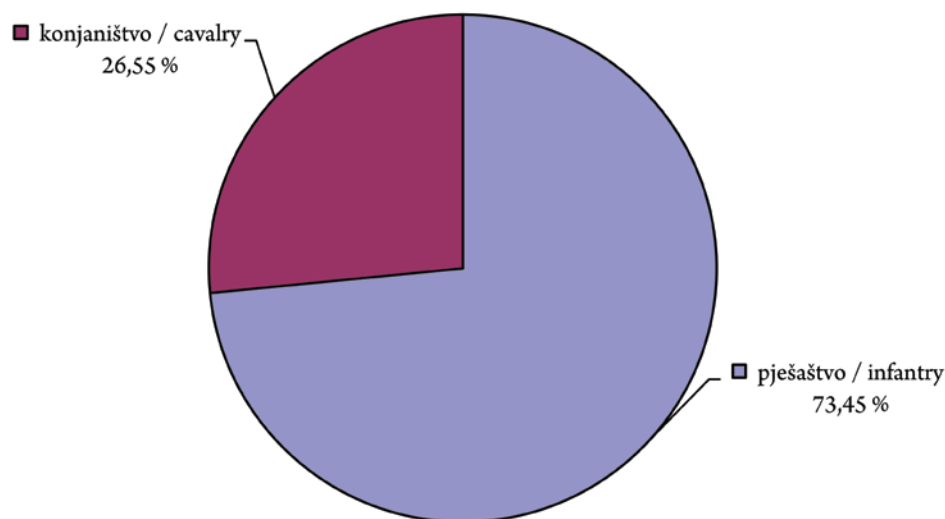
⁷ U 18. stoljeću istovremeno je djelovalo oko deset prekomorskih pješačkih pukovnija, a unutar njih sedam do deset satnija s oko pedeset do šezdeset ljudi. Konjaničke su pukovnije bile manje brojne, najčešće ih je bilo pet do šest, od kojih su dvije do tri bile *Cavalleria Croati*, a ostale draguni. Unutar konjaničkih pukovnija djelovalo je obično šest do sedam satnija. Usp. Favaloro 1995: 137–142.

and cavalrymen from Kotor with the ratios of the troops from other Eastern Adriatic regions, we can see that, when we talk about coastal cities and towns, the Kotor ratio is comparable with these other ratios.⁵ However, when it comes to the troops from Dalmatian hinterland (Drniš, Imotski, Sinj), cavalrymen clearly prevail.⁶ The reason for these differences between the ratios can be found in the fact that the population of the hinterland, only recently liberated from the Ottoman rule, mostly consisted of farmers and transit traders. As these activities required daily use of horses, this population possessed the skills needed in the professional cavalry units. Unlike them, the urban population was primarily engaged in crafts, trade and seafaring – the professions not particularly linked with farming, cattle-breeding or soldiering. It is equally important to note that, as cavalry units were much costlier than infantry units and less mobile for deployment in different Venetian lands (Italian Peninsula/Veneto – Eastern Adriatic – Levant), their number was substantially reduced when the Venetian – Ottoman wars ended with the Treaty of Passarowitz in 1718.⁷

⁵ For example, the ratio of infantrymen and cavalrymen was 53.81% : 46.19% for Šibenik; 66.06% : 33.94% for Split; and 66.27% : 33.73% for Trogir. Cf. Čoralić & Katušić 2016: 151; Čoralić 2020b: 231–232. The paper on the share of the Trogir troops in the Venetian overseas land forces is forthcoming; the calculations mentioned here have already been made.

⁶ The ratio of cavalrymen and infantrymen was 80.81% : 19.19% for Drniš; 61.90% : 38.10% for Imotski; and 60.53% : 39.47% for Sinj and Cetina Border. These ratios were calculated after a scientific analysis of the same source on which this paper on the Kotor soldiers in the overseas land forces is based. Cf. Čoralić 2020a: 193; Čoralić (forthcoming); Čoralić & Novosel (forthcoming).

⁷ In the 18th century there were a dozen overseas infantry regiments at the same time, each of them made up of seven to ten companies (50 to 60 men each). Cavalry regiments were less numerous – there were usually five to six of them; two or three were *Cavalleria Croati* and the others were dragoons. Each cavalry regiment usually consisted of six to seven companies. Cf. Favaloro 1995: 137–142.

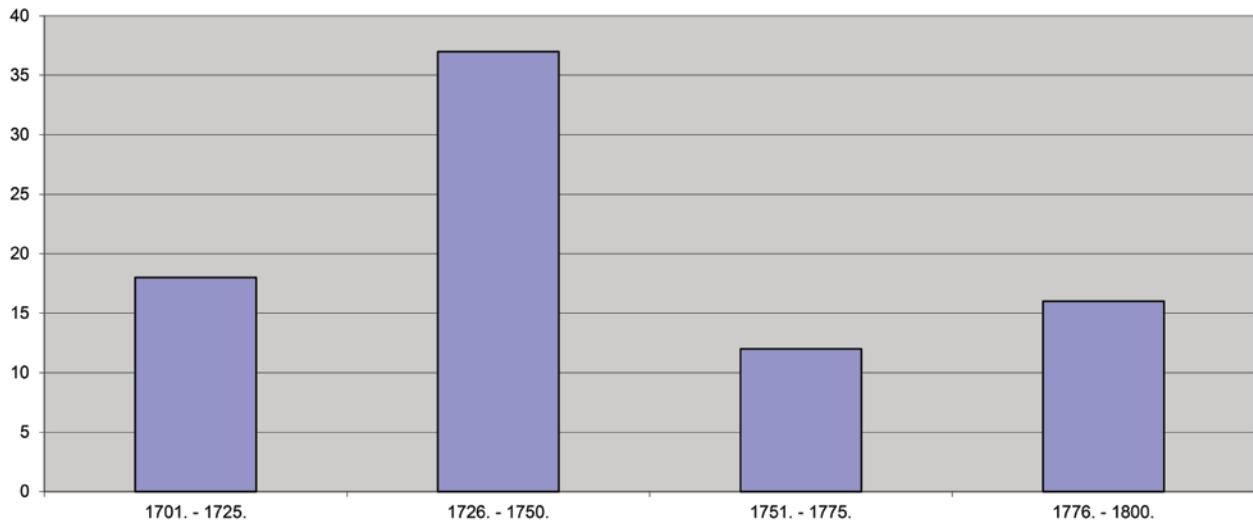

Grafikon 1. Omjer zastupljenosti Kotorana u pješačkim i konjaničkim postrojbama

Chart 1. Share of Kotor troops in infantry and cavalry units

Vremenski okvir djelovanja Kotorana u profesionalnome prekojadranskom pješništvu tijekom 18. stoljeća možemo pratiti kontinuirano (vidjeti: *Grafikon 2*). Uzimajući kao nosivi podatak prvo spominjanje nekoga od ovdje istraživanih časnika, dočasnika i običnih vojnika, opažamo njihovu značajnu zabilježbu već u prvome pratećem razdoblju (1701. – 1725.). Takav je pokazatelj očekivan jer se u dijelu toga razdoblja (1714. – 1718.) vodio posljednji mletačko-osmanski rat (Drugi morejski ili Mali rat), kada su pješačke postrojbe bile učestalije mobilizirane i upućivane na ratišta ili čuvanje granica od Dalmacije i Boke do grčkoga arhipelaga. Iako se moglo očekivati da će u sljedećemu razdoblju (1726. – 1750.) broj unovačenih kotorskih pješaka opadati, to se nije dogodilo. Razlog tome možemo djelomično tražiti u činjenici da je preustroj aktivne mletačke kopnene vojske tekao nešto sporije, ali i u okolnosti da je to razdoblje učestaloga djelovanja kotorskih plemića i visokih časnika u mletačkoj službi koji su, uz vojnike iz drugih dijelova istočnojadranske obale, u velikome broju novačili ljudstvo iz svojega zavičaja. Nadalje, u razdoblju od 1751. do 1775. godine broj kotorskih pješaka znatno opada, da bi u posljednjoj četvrtini stoljeća i opstojanja Mletačke Republike (1776. – 1800.) njihov broj ponovno porastao. Razlog tome možemo bez sumnje tražiti u činjenici da je u posljednjemu desetljeću ranoga novovjekovlja, pritisnuta drastičnim promjenama na političkome zemljovidu Europe (Napoleonovi pohodi), Kraljica Mora posljednji put mobilizirala brojčano značajno vojno ljudstvo, ponajprije namijenjeno obrani njezinih stečevina u Venetu (*terraferma*).

There is continuity in the timeframe of the Kotor soldiers' service in the overseas infantry in the 18th century (see *Chart 2*). The first ones among the officers researched in this paper are mentioned as early as in the first period studied (1701 – 1725). It is only logical because the final Venetian – Ottoman war (the Second Morean War or Small War) was fought in a part of that period (1714 – 1718), so infantry units were more often mobilized and deployed at the frontlines or along the borderlands from Dalmatia to Bay of Kotor to Greek islands in order to guard them. Although one might expect that the recruitment of the Kotor infantrymen would decline in the subsequent period (1726 – 1750), it did not happen. The reason was partly the fact that reorganization of the active Venetian land forces took more time than expected and partly the active efforts of the Kotor noblemen and officers in Venetian army to recruit as many people from their native region as possible and those from other parts of Eastern Adriatic coast. Between 1751 and 1775, however, the number of the Kotor infantrymen substantially declined, only to grow again in the final quarter of both the century and the existence of Venetian Republic (1776 – 1800). This final growth was undoubtedly due to the fact that, pressed by drastic changes on the political map of Europe (Napoleon's campaigns) in the final decade of the early Modern Age, the Ruler of the Seas mobilized numerous troops for the last time, primarily in order to defend its possessions in Veneto (*terraferma*).

Grafikon 2. Vremenski okvir spominjanja i djelovanja kotorskih pješaka

Chart 2. Timeframe of military service and mention of Kotor infantrymen

Susljedno prethodnim podacima, otkrivamo i početne, odnosno završne zabilježbe Kotorana u postrojbi *Fanti oltramarini*. Najstariji upis datira u 1711. godinu, a riječ je o Tripi Goveriju, Petrovu sinu, pješaku u satniji kapetana Ivana Vojnovića (pukovnika Jure Franića), popisanoga u Mletcima. Završna bilježenja kotorskih pješaka provedena su 1796. godine kada su na Silvestrovo u Mletcima zabilježeni kapetan Nikola Bolica (pukovnik Antonija Paravije), Petar Mikov Kokotović (osobna satnija pukovnika Vicka Michielija Vitturija) te Špiro Antunov Kardinović i Grgur Filipov Kondušević (osobna satnija pukovnika Jurja Mitrovića).

***

Istraživanje udjela Kotorana u mletačkim prekomorskim pješačkim postrojbama iziskuje više razina promatranja. Naime, iako su Kotorani najčešće zabilježeni kao obični vojnici, raščlamba raspoloživoga gradiva zorno otkriva niz pojedinaca, u svoje vrijeme zapaženih aktera vojne povijesti Mletačke Republike i njezinih stečevina. Stoga je o njima, ponajprije zbog činjenice da su zapovijedali postrojbama u kojima su aktivno sudjelovali i njihovi sunarodnjaci, odnosno sugrađani, potrebno kazati nešto više. Takva nam raščlamba ujedno pokazuje i tijek napredovanja u vojničkoj hijerarhiji pojedinih nositelja časničkih činova hrvatskoga pješaštva.

Following on the above, both the initial and the final entries of the Kotor soldiers in the *Fanti oltramarini* will be presented. The earliest entry was made in 1711: Tripo Goveri, son of Peter, infantryman in Captain Ivan Vojnović's company (Jure Franić's regiment), enlisted in Venice. The final entries were those of Captain Nikola Bolica (Antonio Paravia's regiment), Petar Mikov Kokotović (personal regiment of Colonel Vicko Michieli Vitturi) and Špiro Kardinović and Grgur Filipov Kondušević (both enlisted in Col. Juraj Mitrović's personal regiment). They were all made on New Year's Eve 1796.

***

Researching the Kotor troops' share in the Venetian overseas infantry units requires several levels of observation: Although the Kotor soldiers were mostly registered as privates, the archive documents reveal that a number of them were prominent protagonists of the military history of the Venetian Republic and its possessions at the time. This is why they deserve more attention, particularly due to the fact that they commanded the units in which their compatriots (fellow citizens) actively participated. Such an analysis will also show the dynamics of promotions of some Croat infantry officers in the military hierarchy.

Na prvome je mjestu ovdje potrebno spomenuti članove obitelji Buća iz koje je tijekom cijeloga ranog novog vijeka potjecao nemali broj zaslužnika u vojnoj službi pod stijegom svetoga Marka. Još krajem 17. stoljeća izdvaja se Jeronim, zabilježen kao kapetan postrojbe *Croati a Cavallo* devedesetih godina istoga stoljeća; upravitelj (guvernador) Grahova u današnjoj Crnoj Gori 1693. godine; dopukovnik u pukovnici Karla Benje na samome početku 18. stoljeća te bojnik vojske (*sargente maggiore di battaglia*) od 1717. godine.⁸ Njegovi su sinovi bili Franjo (general / *sargente generale* u postrojbama hrvatskoga konjaništva)⁹ te Stjepan koji je u pješastvu postigao čin pukovnika. Potonji se u spisima magistrature *Inquisitori sopra l'amministrazione dei pubblici ruoli* kontinuirano spominje od 1715. do 1741. godine, a kako je razvidno nakon istraživanja navedenoga arhivskog gradiva, u njegovoj su osobnoj postrojbi participirali brojni Kotorani, ali i vojnici sa širega područja Zaljeva svetaca.¹⁰ Osim Stjepana, u popisima za novačenja pješćkih postrojbi u 18. stoljeću činom se još izdvaja i Tripun Buća, isprva zastavnik (u osobnoj satniji pukovnika Stjepana Buće, Mletci, 1729.) te potom bojnik (*sargente maggiore*) unutar pukovnije Tripuna Vicka Burovića (1736. – 1746.), odnosno zapovjednik satnije koja je u navedenom vremenu bila stacionirana u gradovima *terraferme* (Bergamo, Brescia, Padova, Udine i Verona).

U sklopu razmatranja udjela pripadnika pojedinih kotorskih plemićkih obitelji u obnašanju zapovjednih činova ističu se i Bolice. Izdvaja se kapetan Nikola Bolica, zapovjednik satnije u sastavu pukovnije Antonija Paravije u posljednjim godinama opstojanja Mletačke Republike (Mletci, 1796.).¹¹ Još se dva člana obitelji Bolica spominju u pješćkim prekomorskim postrojbama, a riječ je o kadetu (*cadetto*) Ivanu (satnija pukovnika Marka Antuna Bubića u okviru pukovnije Nikole Barbarića, oko 1780.)¹² i Antunu Lovrinom, običnome vojniku

The first to be mentioned are the members of the Buća family that gave a significant number of meritorious soldiers who served under the banner of St. Mark throughout early Modern Age. The earliest such prominent protagonist was Jeronim, registered in the 1690s as a captain in the *Croati a Cavallo* unit. In 1693 he was the governor of the city of Grahovo in present-day Montenegro. At the turn of the century he was a lieutenant-colonel in Karlo Benja's regiment. In 1717 he was promoted to the rank of *sargente maggiore di battaglia*.⁸ His sons were Franjo (a general/*sargente generale* of Croat cavalry)⁹ and Stjepan, who made it to the rank of infantry colonel. The latter is continually mentioned in the records of the *Inquisitori sopra l'amministrazione dei pubblici ruoli* magistracy between 1715 and 1741. The research of these records has shown that numerous Kotor soldiers, as well as those from around the Bay of Kotor, participated in his personal unit.¹⁰ When it comes to higher ranks, another one who stands out among the 18th-century infantrymen from Kotor is Tripun Buća. He advanced from ensign (in the personal company of Colonel Stjepan Buća – Venice, 1729) to *sargente maggiore* in the regiment of Tripun Vicko Burović (1736 – 1746). During this period, he was also in command of the company stationed in the cities of *terraferma* (Bergamo, Brescia, Padua, Udine and Verona).

In terms of the number of their members who became high-ranking officers, the Bolica family also stands out among the noble families of Kotor. Captain Nikola Bolica commanded a company in the regiment of Antonio Paravia in the final years of the Venetian Republic (Venice, 1796).¹¹ Two more members of the Bolica family are mentioned in the overseas infantry units: Cadet (*cadetto*) Ivan (the company of Colonel Marko Antun Bubić, belonging to the regiment of Nikola Barbarić, around

⁸ Podrobnije o tijeku vojne karijere Jeronima Buće vidjeti u Čoralić & Markulin 2019a: 264–265.

⁹ O generalu Franji Bući priprema se zaseban rad.

¹⁰ Podrobnije o tijeku vojne karijere Stjepana Buće vidjeti u Čoralić & Markulin 2019a.

¹¹ Isti se bilježi i kao zastavnik u satniji kapetana Antonija Cappadoce (pukovnja *Ezzovich*) 1795. godine. Podrobnije o tijeku vojne karijere Nikole Bolice vidjeti u Čoralić & Katusić 2014.

¹² Mjesto popisivanja nije razvidno iz izvora.

⁸ For more on the military career of Jeronim Buća, see Čoralić & Markulin 2019a: 264–265.

⁹ A separate paper on General Franjo Buća is being prepared.

¹⁰ For more on the military career of Stjepan Buća, see Čoralić & Markulin 2019a.

¹¹ He was also registered as an ensign in the company of Captain Antonio Cappadoca (the *Ezzovich* regiment) in 1795. For more on the military career of Nikola Bolica, see Čoralić & Katusić 2014.

u osobnoj satniji pukovnika Antuna Markovića (Mletci, 1751.).

Uz prethodne kotorske plemićke obitelji, kao nositelji činova izdvajaju se i članovi obitelji Paskvali (*Pasquali*). Bez ikakve je dvojbe njihov najistaknutiji odvjetak u mletačkoj vojsci bio Benedikt (1704. – 1790.), časnik s višedesetljetnom karijerom. Imenovan kapetanom još u vrijeme Drugoga morejskog rata,¹³ Paskvali je čin bojnika (*sargente maggiore*) postigao 1738. godine, a ubrzo potom bilježi se kao dopukovnik (*tenente colonnello*) te od 1759. kao pukovnik. Vojni je zapovjednik grada i utvrde Herceg Novi od oko 1760. godine; bojnik vojske od 1772. te general, odnosno general narednik (*sargente generale*) od 1778. godine. Naposljetku, završni i izrazito visoki čin postigao je 1783. godine kada je bio imenovan generalom poručnikom (*tenente generale*). U spisima *Inquisitori sopra l'amministrazione dei pubblici ruoli* bilježi se od 1715. godine (bez specificiranja čina), a tijekom njegove pukovničke karijere i zapovijedanja satnijama *oltramarina* možemo potom pratiti od 1762. do 1773. godine.¹⁴ Iz obitelji Paskvali časnički je čin obnašao i Jakov. Isprva se spominje kao kapetan u pukovniji Stjepana Buće (Kotor, 1715.), a kasnije ga – tek od 1741. godine, izvori bilježe u činu bojnika u pričuvi (*sargente maggiore riformato*) u satniji kapetana Nikole Barbarića (pukovnija Ivana Krapovića, Mletci, 1741. – 1742.) te satniji dopukovnika Ivana Antuna Burovića koja je djelovala u sklopu pukovnije Tripuna Vicka Burovića (Palmanova, 1752.). Iz istoga je uglednoga kotorskog roda bio i Nikola, zastavnik u pričuvi / *alfiere riformato* (satnija kapetana Antuna Markovića, pukovnija Stjepana Buće, Mletci, 1721.) te potom (Zadar, 1724.) kapetan u pukovniji *Spalato*.¹⁵ Raspolažemo i s podacima o nekoliko članova obitelji Paskvalić (*Pasqualich*). Iako ne možemo s punom sigurnošću to dokazati, vjerojatno je riječ

1780)¹² and Private Antun Lovrin in the personal company of Colonel Antun Marković (Venice, 1751).

In addition to the abovementioned noble families of Kotor, the members of the Paskvali (*Pasquali*) family also achieved higher ranks in the Venetian army. Undoubtedly, the most prominent among them was Benedikt (1704 – 1790), whose army career spanned several decades. He was commissioned as captain back during the Second Morean War¹³ and *sargente maggiore* in 1738. Soon afterwards he is listed as lieutenant colonel (*tenente colonnello*) and, in 1759, as colonel. He became the military commander of the city of Herceg Novi and its fortress around 1760. He was promoted to the rank of *sargente maggiore di battaglia* in 1772 and general (*sargente generale*) in 1778. Finally, in 1783, he achieved the very high rank of lieutenant general (*tenente generale*). In the records of the *Inquisitori sopra l'amministrazione dei pubblici ruoli*, his name is first mentioned in 1715 (without specifying the rank) and his career as a colonel and *oltramarini* company commander can be followed from 1762 to 1773.¹⁴ Jakov Paskvali was another member of this prominent family who was an officer. He is first mentioned as a captain in Stjepan Buća's regiment (Kotor, 1715). Then, after a time gap, in 1741, he is mentioned in the sources as a reserve major (*sargente maggiore riformato*) in the company of Captain Nikola Barbarić (the regiment of Ivan Krapović, Venice, 1741 – 1742) and in the company of Lieutenant Colonel Ivan Antun Burović (a unit in the regiment of Tripun Vicko Burović – Palmanova 1752). A descendant from the same noble family was also Nikola, a reserve ensign / *alfiere riformato* (the company of Captain Antun Marković and regiment of Stjepan Buća, Venice, 1721) and later (Zadar, 1724) a captain in the *Spalato* regiment.¹⁵

¹³ Benedikt Paskvali tada je još bio maloljetan. Međutim, praksa formalnoga uključivanja članova obitelji u vojnu službu u toj dobi nije bila neuobičajena. O tome vidjeti podrobnije u Čoralić & Markulin 2018a: 399–400.

¹⁴ Podrobnije o tijeku vojne karijere Benedikta Paskvalija vidjeti u Čoralić & Markulin 2018a.

¹⁵ O kapetanu Nikoli Paskvaliju i njegovoj satniji vidjeti podrobnije u Čoralić & Katušić 2012: 262–263, 272–272.

¹² The place of entry is not specified in the source.

¹³ Benedikt Paskvali was still minor then, but formal enlisting of family members of this age was not unusual in those times. For more on this, see Čoralić & Markulin 2018a: 399–400.

¹⁴ For more on the military career of Benedikt Paskvali, see Čoralić & Markulin 2018a.

¹⁵ For more on Captain Nikola Paskvali and his company, see: Čoralić & Katušić 2012: 262–263, 272–272.

o ogranku koji je bio u vezi s plemićkim rodом Paskvali.¹⁶ U kontekstu raščlambe kotorskih pješaka ovdje se spominju Franjo Nikolin Paskvalić, pripadnik satnije kapetana Antuna Markovića (pukovnija Stjepana Buće, Brescia, 1729.) te Tripun Franjin, djelatan u osobnoj satniji pukovnika Stjepana Buće (Mletci, 1729.). Iako bi se moglo pomisliti da je riječ o ocu i sinu, takvu mogućnost možemo isključiti zbog podatka o njihovoj dobi (19 odnosno 23 godine). Naposljetku, završni primjer sudjelovanja jednoga od kotorskih plemića u mletačkim prekomorskim pješačkim postrojbama odnosi se na Gabrijela Vračena (*Wrachien, Vurachien*), kapetana u prethodno spomenutoj pukovniji *Spalato*, popisanoj u Zadru 1734. godine.¹⁷

Prethodno su spomenuti i obrađeni odvjatci kotorskih plemićkih obitelji koji su prema istraženim podacima mletačke magistrature za novčenje imali časničke činove. Ujedno se težilo prikazati i trajanje njihove vojne službe te tijekom napredovanja od dočasničkih do visokih časničkih činova. Ovdje želimo zasebno spomenuti i Kotorane, društvenim statusom građane ili pučane, koji su u pješačkim postrojbama obnašali specijalizirane službe (glazbena pratnja).¹⁸ Izrijeком su to bubnjari (*tamburo*) Grgur Filipov Kondušević (osobna satnija pukovnika Jurja Mitrovića, Mletci, 1796.) i Franjo Nikolin Rasalović (satnija kapetana Antuna Markovića, pukovnija Stjepana Buće, Bergamo i Mletci, 1723. – 1734.), kao i pifaristi (*piffaro*) Karlo Palcit (osobna satnija pukovnika Stjepana Buće, Bergamo, 1731.) i Nikola Petrov Pavić (satnija bojnika Tripuna Buće, pukovnija Tripuna Vicka Burovića, Brescia, 1737.).

Tijek vojne službe u pješačkim satnijama, ali i međusobnu obiteljsku isprepletenost, možemo pratiti i na primjeru Kotorana neplemičkoga

A few members of a Paskvalić (*Pasqualich*) family can also be found in the records. While we cannot be completely certain, we believe this was a side line of the Paskvali nobility.¹⁶ Our analysis of the Kotor infantrymen also includes Franjo Nikolin Paskvalić, a member of the company of Captain Antun Marković (the regiment of Stjepan Buća, Brescia, 1729) and Tripun Franjin, active in the personal company of Colonel Stjepan Buća (Venice, 1729). Although their names suggest that the two might have been father and son, their respective age (19 and 23) suggests otherwise. And the final example of the Kotor noblemen's service in the Venetian overseas infantry units is the one of Gabrijel Vračen (*Wrachien, Vurachien*), a captain in the abovementioned *Spalato* regiment listed in Zadar in 1734.¹⁷

Above are mentioned and tackled the descendants of the noble Kotor families who, according to the records of the Venetian recruitment magistracy, were commissioned as officers. The goal was also to survey duration of their military service and the dynamics of their advance from non-commissioned to high-ranking commissioned officers. We should also mention the Kotor soldiers – both aristocrats and plebeians – who had special duties in infantry units, like playing musical instruments.¹⁸ These are, specifically, drummers (*tamburo*) Grgur Filipov Kondušević (from the personal company of Colonel Juraj Mitrović, Venice, 1796) and Franjo Nikolin Rasalović (the company of Captain Antun Marković, regiment of Stjepan Buća, Bergamo and Venice, 1723 – 1734), together with the fifers (*piffaro*) Karlo Palcit (the personal company of Colonel Stjepan Buća, Bergamo, 1731) and Nikola Petrov Pavić (the company of Major Tripun Buća, regiment of Tripun Vicko Burović, Brescia, 1737).

¹⁶ U dokumentima koji su podudarajući s obzirom na vrijeme i mjesto njihova nastanka (upisi unutar istih satnija i pukovnija), izrijeком se razlikuju prezimena Paskvali i Paskvalić.

¹⁷ O kapetanu Gabrijelu Vračenu i njegovoj satniji vidjeti podrobnije u Čoralić & Katusić 2012: 260–262, 269–270.

¹⁸ O hrvatskim vojnicima koji su u pješačkim i konjaničkim postrojbama djelovali kao glazbena pratnja vidjeti podrobnije u Čoralić & Katalinić & Katusić 2016.

¹⁶ The documents made in the same time and at the same place (containing entries made in the same companies and regiments) expressly make difference between the family names Paskvali and Paskvalić.

¹⁷ For more on Captain Gabrijel Vračen and his company, see Čoralić & Katusić 2012: 260–262, 269–270.

¹⁸ For more on Croatian soldiers who played musical instruments in infantry and cavalry units, see Čoralić & Katalinić & Katusić 2016.

statusa. Takav je primjer vojnik s najdužim bilježenjem u mletačkome prekomorskom pješaštvu Ivan Jovov Balšić, zabilježen od 1715. do 1739. godine (24 godine vojničkoga staža) u osobnoj satniji pukovnika Stjepana Buće; Nikola Jurov Rasalović (satnija kapetana Antuna Markovića, pukovnijski Stjepana Buće, 1721. – 1729. godine) i njegov sin Franjo, upisan od 1723. do 1734. godine (najčešće kao bubnjar) u satniji i pukovniji u kojoj je djelovao i njegov otac, a deset je godina (1727. – 1737.) u osobnoj satniji pukovnika Stjepana Buće proveo Niko Stijepov. Na kraju, kada je riječ o udjelu članova iz istih obitelji, spomenimo, primjerice, još i braću Franov (Ivan i Jakov, Franjini sinovi), upisanu u postrojbu *Fanti oltramarini* krajem dvadesetih i tijekom tridesetih godina 18. stoljeća (osobna satnija pukovnika Stjepana Buće); braću Antuna i Karla Ivanova, zabilježene u pješačkoj satniji kapetana Tripuna Štukanovića (pukovnijski Stjepana Buće) istoga dana (31. kolovoza 1741.) u Mletcima te braću Antuna, Marka i Petra Raškovića (satnija kapetana Danijela Kumbata, pukovnijski Antuna Kumbata, Mletci, 3. ožujka 1742.).

***

Utvrdjivanje dobne strukture vojnika iz pješačkih i konjaničkih satnija i pukovnijski također je dodatan prilog poznavanju problematike udjela Hrvata u mletačkim prekomorskim postrojbama. Za Kotorane, pripadnike pješačkih postrojbi, uzorak je prilično velik i kazuje nam da je njihova prosječna dob, promatrana prema prvome spomenu u izvoru, bila 26 godina. Nažalost, podatci o dobi kotorskih konjanika krajnje su oskudni i svedeni na gotovo pojedinačne primjere. Njihov dobni prosjek iznosio je 36 godina, ali i taj podatak (unatoč nejednakom broju usporedivih izvora) pokazuje da je kotorski primjer udjela u prekojadranskim postrojbama nalik drugim istraživanim primjerima.¹⁹ Naime,

¹⁹ U primjeru vojnika iz Šibenika prosječna je dob pješaka iznosila 25, a konjanika 28 godina. U primjeru Splitskih pješaci su prosječno imali 26 godina, a konjanici 34. Kada je riječ o Trogiranima, pješaci su prosječno bili stari 24, a konjanici 27 godina. Usp. Čoralić & Katusić 2016: 156;

The dynamics of their promotions in infantry units and their mutual family ties can also be seen in the records of the plebeian Kotor troops. One of them, with the longest recorded career in the Venetian overseas infantry units (24 years – from 1715 to 1739), is Ivan Jovov Balšić, who served in the personal company of Colonel Stjepan Buća. Nikola Jurov Rasalović was a member of the company of Captain Antuna Markovića in the regiment of Stjepan Buća between 1721 and 1729 and his son Franjo was in these units between 1723 and 1734, mostly as a drummer. Niko Stijepov served ten years (1727 – 1737) in the personal company of Colonel Stjepan Buća. There were also cases of brothers serving in the same units of the *Fanti oltramarini*: Ivan and Jakov Franov (sons of Franjo) served in the personal company of Colonel Stjepan Buća in 1720s and 1730s. Brothers Antun and Karlo Ivanov enlisted in the infantry company of Captain Tripun Štukanović (the regiment of Stjepan Buća) on the same day (31 August 1741) in Venice. Brothers Antun, Marko and Petar Rašković all joined the company of Captain Danijel Kumbat in the regiment of Antun Kumbat in Venice, on 3 March 1742.

***

Establishing the age structure of these infantrymen and cavalrymen will also contribute to our insight into participation and share of Croat troops in the Venetian overseas units. The sample of the Kotor troops in the infantry is quite significant. It tells us that, based on the first mention of every individual, their average age was 26. Unfortunately, for the Kotor cavalrymen, age was entered only exceptionally. For these, the average age is 36. Although small, this sample also indicates (despite the difference in the number of comparable sources) that the share of the Kotor troops was similar to the shares of troops from other Eastern Adriatic cities in the Venetian *oltramarini* units that have also been researched.¹⁹ Cavalry units were for tough soldiers,

¹⁹ For the troops from Šibenik, the average age of an infantryman was 25 and of a cavalryman 28. For the troops from Split, the average age of infantrymen was 26 and of cavalrymen 34. In the case of the Trogir troops, the average age of an infantryman was

konjaničke su postrojbe bile elitnije, iziskivale su vojnike koji su u profesionalnoj službi (moгуće isprva kao pješaci) već imali određeni broj godina službe, njihovo je umijeće ratovanja i djelovanja u sklopu zahtjevnih pravila bilo dokazano te su – sukladno tome – u postrojbe *Croati a cavallo* pristupali kao osobe zrelije životne dobi. Zahvaljujući velikomu uzorku bilježenja kotorskih pješaka saznajemo i koji su vojnici bili najmlađi odnosno najstariji. Najmlađi zabilježeni Kotoranin u postrojbama *Fanti oltramarini* bio je sedamnaestogodišnji Niko Stijepov, upisan 1727. godine (Brescia) u osobnoj satniji pukovnika Stjepana Buće. Uz navedenoga, nekoliko je kotorskih pješaka imalo u trenutku upisa u postrojbu 18 godina. To su, izdvojimo samo neke, Anđelo Guerra (satnija kapetana Franje Macedonija, pukovnija Antuna Kumbata, Mletci, 1748.), Matija Lapačina (satnija dopukovnika Ivana Antuna Burovića, pukovnija Tripuna Vicka Burovića, Palmanova, 1752.), braća Marko i Petar Rašković (satnija kapetana Danijela Kumbata, pukovnija Antuna Kumbata, Mletci, 1742.) i drugi. Kada je riječ o vojnicima starije dobi, na prvome je mjestu kotorski pješak Vicko Radov, sjedokosi vojnik star 48 godina i pripadnik osobne satnije Stjepana Buće (Brescia, 1724), a u starije se pripadnike ovdje analizirane postrojbe mogu ubrojiti i Nikola Rasalović (45 godina; satnija kapetana Antuna Markovića, pukovnija Stjepana Buće; Bergamo, 1726.) i Ivan Cavalli (40 godina; satnija kapetana Antuna Kumbata, pukovnija bojnika vojske Ivana Kumbata; Mletci, 1725.).

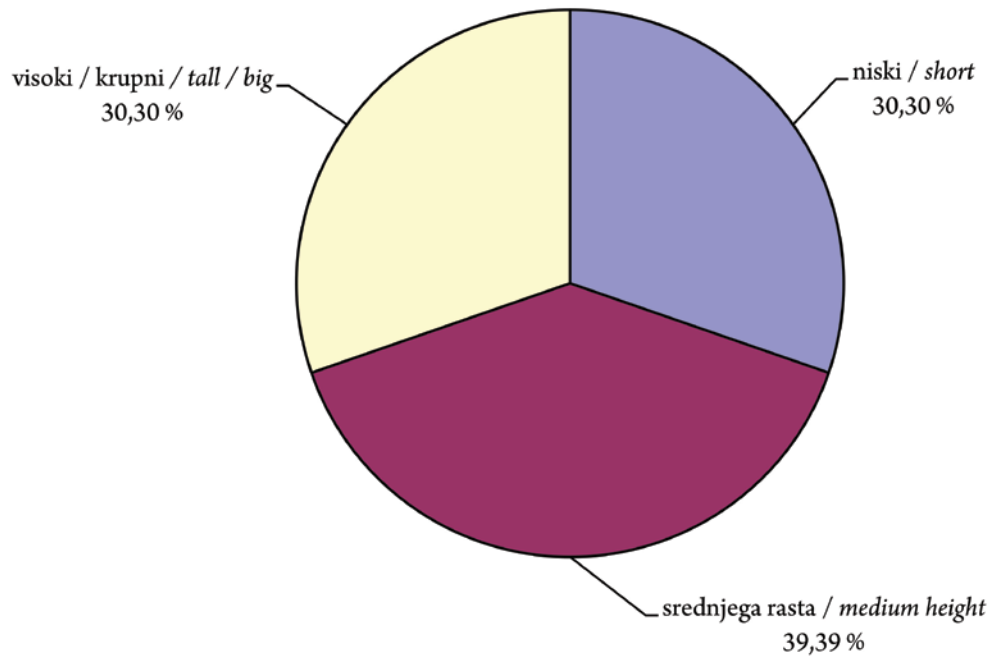
Većinu vojnika s istočnojadranske obale popisivači su, promatrano na uzorku mnogo širem od kotorskog, opažali kao osobe srednjega rasta (*commun, ordinario*). U primjeru kotorskih pješaka opažamo određena odstupanja koja su – moguće je – potaknuta činjenicom da su popisivači bili iz istoga kraja te su s više pozornosti i truda procjenjivali tjelesne osobine pojedinih pješaka (vidjeti *Grafikon 3*). Stoga, iako se i ovdje pješaci najčešće bilježe kao osobe srednjega rasta (39,39 %), zamjetan je i broj onih koji su

with some years of demanding service behind them (perhaps even in infantry) and with proven fighting skills. Logically, such units – including *Croati a cavallo* – recruited somewhat older soldiers. As the entries for the Kotor infantrymen are numerous and extensive, we know who among them were the youngest and who were the oldest ones to enlist. The youngest recorded Kotor soldier in the *Fanti oltramarini* units was the 17-year-old Niko Stijepov, enlisted in the personal company of Colonel Stjepan Buća in Brescia in 1727. There were also several Kotor infantrymen who had been enlisted at the age of 18. To mention but a few: Anđelo Guerra (the company of Captain Franjo Macedoni, regiment of Antun Kumbat, Venice, 1748), Matija Lapačina (the company of Lieutenant Colonel Ivan Antun Burović, regiment of Tripun Vicko Burović, Palmanova, 1752), brothers Marko and Petar Rašković (the company of Captain Danijel Kumbat, regiment of Antun Kumbat, Venice, 1742) and others. As for somewhat older soldiers, the oldest was Vicko Radov, a gray-haired member of the personal company of Stjepan Buća who was 48 when he enlisted in the unit in Brescia in 1724. Of other middle-aged soldiers we can single out here Nikola Rasalović, who joined the company of Captain Antun Marković in the regiment of Stjepan Buća (Bergamo, 1726) when he was 45, and Ivan Cavalli who was 40 when he enlisted in the company of Captain Antun Kumbat in the regiment of *sargente maggiore di battaglia* Ivan Kumbat (Venice, 1725).

Based on a much larger sample than the one that includes only the Kotor troops, it can be concluded that most of the soldiers from Eastern Adriatic coast were perceived by registering clerks as being of medium growth (*commun, ordinario*). However, in the case of the Kotor infantrymen, a certain departure from this perception can be seen. It is possible that the clerks – given the fact that they were from the same place as the infantrymen – paid more attention and made more efforts to establish the physical characteristics of individual soldiers (see *Chart 3*). This is why, despite the fact that these infantrymen are also mostly described as being of medium

Čoralić 2020b: 232. Za dob vojnika iz Trogira izračuni su načinjeni te uporabljeni za ovaj rad.

24 and of a cavalryman 27. Cf. Čoralić & Katušić 2016: 156; Čoralić 2020b: 232. The age average of the Trogir troops was calculated specifically for this paper.

Grafikon 3.

Kotorski pješaci
prema staturi/rastu

Chart 3. Kotor
infantrymen by
stature/growth

opisani kao vojnici nižega (*basso*) ili visokoga rasta (*alto*) (po 30,30 %).²⁰

Stereotipno opažanje tjelesnih obilježja kotorskih pješaka, ali i drugih vojnika zavičajem s istočnojadranske obale, opažamo u primjeru u kojemu se navodi boja njihove kose. U primjeru kotorskih pješaka popisivači su ih pretežito opažali kao smeđokose (*castagno*), u manjemu broju kao crnokose (*moro, nero*),²¹ a tek u pojedinačnim primjerima

growth (39.39%), there is a significant number of those who are described as being of short (*basso*) or tall (*alto*) stature (30.30% each).²⁰

The impact of stereotypes in perception of the physical characteristics of the Kotor infantrymen and other soldiers from Eastern Adriatic can be seen in the description of their hair. The clerks mostly perceived the Kotor infantrymen as brown-haired (*castagno*) and (a few of them) as

²⁰ Primjerice, kao vojnici nižega rasta upisani su Kotorani Marko Ambrozović (satnija kapetana Tripuna Štukanovića, pukovnija Stjepana Buće, Mletci, 1741.), Ivan Balšić (osobna satnija pukovnika Stjepana Buće, 1724. – 1739.), Niko Đurov (osobna satnija pukovnika Ivana Krapovića, Zadar, 1738.), Ivan Franov (osobna satnija pukovnika Stjepana Buće, 1739.), Karlo Ivanov (satnija kapetana Tripuna Štukanovića, pukovnija Stjepana Buće, Mletci, 1741.), Stipan Sotanović (satnija kapetana Coleandra Corponesea, pukovnija Petra Corponesea, Zadar, 1728.) i drugi. Kao pješaci visokoga stasa zabilježeni su Josip Brašić (satnija kapetana Antuna Markovića, pukovnija Stjepana Buće, Bergamo, 1726.), Šime Majnić (kapetan Marko Antun Scutari, pukovnik Nikola Scutari, Kotor, 1793.), Šime Milovan (osobna satnija pukovnika Antuna Kumbata, Mletci, 1748.), Josip Picinelli (satnija kapetana Antuna Markovića, pukovnija Stjepana Buće, Bergamo, 1726.) i drugi. Kao krupan (*grande*) upisan je 1737. – 1739. kotorski pješak Franjo Jovov, pripadnik osobne satnije pukovnika Stjepana Buće.

²¹ Kao crnokosi kotorski pješaci zabilježeni su Jovo Jakovljević (osobna satnija pukovnika Stjepana Buće, Mletci, 1731.),

²⁰ For example, the following Kotor soldiers were described in the entries as being of short stature: Marko Ambrozović (the company of Captain Tripun Štukanović, regiment of Stjepan Buća, Venice, 1741), Ivan Balšić (the personal company of Colonel Stjepan Buća, 1724 – 1739), Niko Đurov (the personal company of Colonel Ivan Krapović, Zadar, 1738), Ivan Franov (the personal company of Colonel Stjepan Buća, 1739), Karlo Ivanov (the company of Captain Tripun Štukanović, regiment of Stjepan Buća, Venice, 1741), Stipan Sotanović (the company of Captain Coleandro Corponese, regiment of Petar Corponese, Zadar, 1728) and others. The infantrymen perceived as being of tall stature were: Josip Brašić (the company of Captain Antun Marković, regiment of Stjepan Buća, Bergamo, 1726), Šime Majnić (Captain Marko Antun Scutari, Colonel Nikola Scutari, Kotor, 1793), Šime Milovan (the personal company of Colonel Antun Kumbat, Venice, 1748), Josip Picinelli (the company of Captain Antun Marković, regiment of Stjepan Buća, Bergamo, 1726) and others. The Kotor infantryman Franjo Jovov, a member of the personal company of Colonel Stjepan Buća, was registered in the period from 1737 to 1739 as robust (*grande*).

kao vojnike vrlo svijetle ili zlaćane kose (*toson*) ili sjedokose (*griso*).²²

***

Mjesta popisivanja, odnosno privremenoga djelovanja kotorskih pješaka također su jedan od važnih podataka koji rasvjetljavaju njihovu vojničku karijeru, a pritom ne opažamo značajnija odstupanja u odnosu na pretežit dio pješaka, ali i konjanika, zavičajem s istočnoga Jadrana (vidjeti *Grafikon 4*). Stoga su Kotorani najčešće upisani na područjima mletačkih kopnenih stečevina (82,72 %) pri čemu prednjače Mletci, odnosno vojna baza na Lidu koja u ukupnom omjeru svih zabilježenih mjesta upisivanja odnosi više od 50%. Uz Mletke, kao učestalije zabilježeni talijanski gradovi pod upravom *Serenissime* izdvajaju se još i Bergamo i Brescia, dočim su u malenome broju primjera spomenuti Cremona, Padova, Palmanova, Rovigo, Udine i Verona. Posade ovdje analiziranih pješaka bile su stacionirane i u Kotoru (8,02 %), prevažnome mletačkom uporištu u pokrajini *Albania Veneta*, ali i gradu iz kojega su potjecali zapovjednici satnija i pukovnija koji su, sa svojim postrojbama, nerijetko bili zaduženi za nadzor granica prema Boki susjednim osmanskim stečevinama. Nešto manje od Boke bilježi se kao mjesto upisa kotorskih pješaka i Dalmacija (6,17 %), točnije onovremena istočnojadranska prijestolnica Zadar te Split, dočim su mletački posjedi u Grčkoj (Krf) zastupljeni s malenih 1,85 %. Naposljetku, u nekoliko primjera izvor jasno ne otkriva mjesto upisivanja pojedinih satnija (1,23 %).

Raščlamba zapovjednika postrojbi (pukovnija i njima pripadajućih satnija) pokazuje da su kotorskim pješacima vrlo često zapovijedali časnici zavičajem iz Boke, ponajviše iz grada

---

Jovo Jovov (osobna pukovnija Stjepana Buće, Mletci, 1737.), Matija Lapačina (satnija dopukovnika Ivana Antuna Burovića, pukovnija Tripuna Vicka Burovića, Palmanova, 1752.) i Franjo Tramolić (satnija kapetana Antuna Kumbata, pukovnija bojnika vojske Ivana Kumbata, Mletci, 1725.).

²² Zlatokos je bio kotorski pješak Pavao Merigo (satnija kapetana Antuna Kumbata, pukovnika bojnika vojske Ivana Kumbata, Mletci, 1725.), a kao sjedokos je zabilježen Vicko Radov (osobna satnija pukovnika Stjepana Buće, Brescia, 1724.).

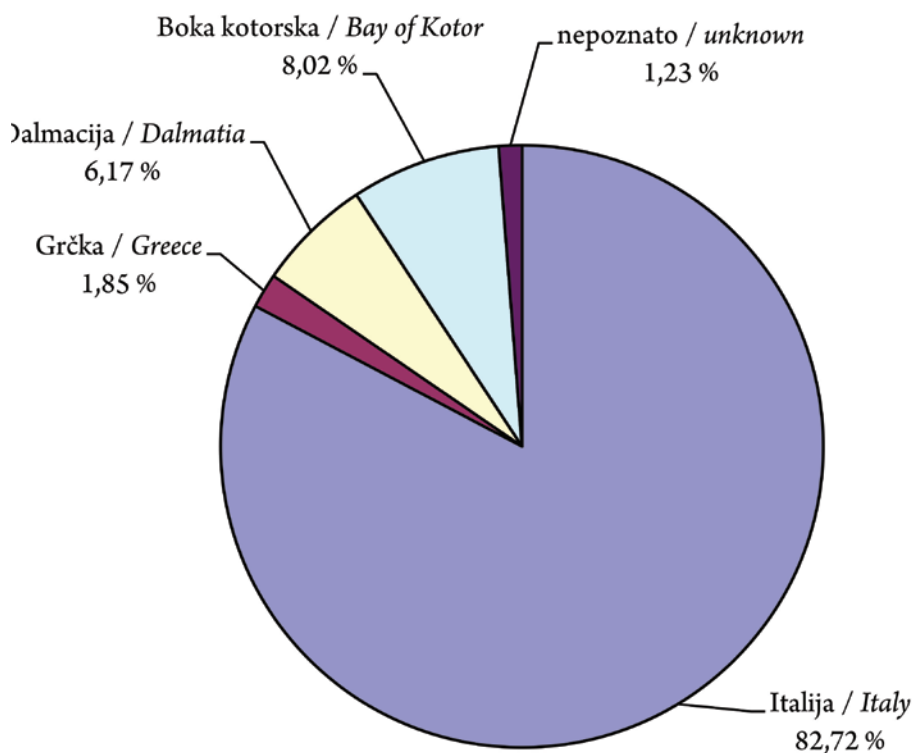
black-haired (*moro, nero*).²¹ Only in individual cases they perceived them as very fair-haired or golden-haired (*toson*) or gray-haired (*griso*).²²

***

The places where the lists of these infantrymen were made and where they were temporarily stationed also help us cast some light on their military careers. In this, no relevant differences from most of the other infantrymen – and even cavalrymen – from Eastern Adriatic can be observed (see *Chart 4*). This is why the Kotor troops were mostly registered in the Veneto region (82.72% of them), primarily in the City of Venice itself (its military base at Lido), accounting for more than 50% of the overall entries made at all the registration points. Besides the City of Venice, other frequent points of registration on the territory of the *Serenissima* include Bergamo and Brescia. As for Cremona, Padua, Palmanova, Rovigo, Udine and Verona, they are mentioned in a small number of entries. The units of some of the infantrymen analyzed here were also stationed in Kotor (8.02%), a very important Venetian stronghold in the province of *Albania Veneta* and the birthplace of company and regiment commanders whose units were often in charge of controlling the border between Bay of Kotor and the neighboring Turkish lands. Dalmatia is also mentioned as a place where the Kotor soldiers were enlisted (specifically, Zadar – as the then capital of Eastern Adriatic – and Split), albeit somewhat less frequently (6.17%) than Bay of Kotor. As for the Venetian possessions in Greece (Corfu), merely 1.85% of all the entries were made there. There are also a few cases where the place of registration of individual companies is not clearly specified in the source (1.23%).

²¹ The following Kotor infantrymen were described as black-haired: Jovo Jakovljević (the personal company of Colonel Stjepan Buća, Venice, 1731), Jovo Jovov (the personal regiment of Stjepan Buća, Venice, 1737), Matija Lapačina (the company of Lieutenant Colonel Ivan Antun Burović, regiment of Tripun Vicko Burović, Palmanova, 1752) and Franjo Tramolić (the company of Captain Antun Kumbat, regiment of *sargente maggiore di battaglia* Ivan Kumbat, Venice, 1725).

²² The Kotor infantryman Pavao Merigo (the company of Captain Antun Kumbat, regiment of *sargente maggiore di battaglia* Ivan Kumbat, Venice, 1725) was described as golden-haired. The entry made for Vicko Radov (the personal company of Colonel Stjepan Buća, Brescia, 1724) specifies that he was gray-haired.

Grafikon 4. Područja popisivanja kotorskih pješaka

Chart 4. Places of registration of Kotor infantrymen

Kotora. Ovdje ćemo kratko spomenuti i visoke časnike koji su bili bokeljskoga podrijetla (ali ne iz samoga Kotora), ali i one zavičajem sa širega područja istočnoga Jadrana. Držimo da njihovo imenovanje u ovome kontekstu dodatno osvjetljava i kontekstualizira problematiku udjela Kotorana, ponajprije običnih vojnika, u sustavu mletačke kopnene vojske 18. stoljeća. Kada je riječ o časnicima iz Dalmacije, potrebno je izdvojiti pukovnika (i na kraju karijere generala) Ivana Kumbata (Kumbatović, *Combat, Combati*) i njegova sina, pukovnika Antuna, zavičajem iz Kaštela, djelatne u prvoj polovini 18. stoljeća.²³ Krajem 18. stoljeća kao pješački pukovnik djelovao je i Juraj Mitrović, zavičajem vjerojatno iz zadarsko-biogradskega zaleđa,²⁴ a zapovjedni je čin obnašao i Petar Corponese (kraj 17. i prva desetljeća 18. stoljeća) – visoki časnik (bojnik vojske) podrijetlom iz talijanske obitelji koja je

When commanders of the units (regiments and their appertaining companies) are analyzed, it turns out that those in charge of the Kotor infantrymen were also from the Bay of Kotor area, primarily from the city of Kotor. We will mention here the high-ranking officers from the Bay area (but not the city of Kotor) and those from other regions of Eastern Adriatic. We believe that it will cast additional light on and offer additional context for the focus of this paper – the share of the Kotor troops, primarily rank-and-file soldiers, in the Venetian land forces in the 18th century. When it comes to Dalmatian officers, particularly prominent among them were colonel (and then, at the end of his career, general) Ivan Kumbat (Kumbatović, *Combat, Combati*) and his son Antun, a colonel. Natives of Kaštela, they were active in the first half of the 18th century.²³ Infantry colonel Juraj Mitrović, who was probably from the Zadar or Biograd hinterland, served at the end of that century.²⁴ Another high-ranking officer was *sargente*

²³ O članovima obitelji Kumbat detaljnije vidjeti u Čoralić & Katušić 2015. Gradivo o njihovu vojnom djelovanju pohranjeno je u: IT-ASVe-0715, *Inquisitori ... pubblici ruoli*, b. 546–550.

²⁴ Gradivo o vojnom djelovanju Jurja Mitrovića u činu pukovnika pohranjeno je u: IT-ASVe-0715, *Inquisitori ... pubblici ruoli*, b. 663.

²³ For more on the members of the Kumbat family, see Čoralić & Katušić 2015. The documents on their military careers can be found in IT-ASVe-0715, *Inquisitori ... pubblici ruoli*, b. 546–550.

²⁴ The documents on the military career of Juraj Mitrović in the rank of colonel can be found in IT-ASVe-0715, *Inquisitori ... pubblici ruoli*, b. 663.

pokoljenjima davala zapažen prinos vojnoj povijesti Dalmacije.²⁵ Nadalje, iz Dalmacije su potjecali i visoki vojni časnici Vicko Michieli Vitturi (trogirski plemić),²⁶ Jure Franić²⁷ i Nikola Barbarić;²⁸ albanskoga su podrijetla bili pukovnici Nikola Progina²⁹ i Nikola Scutari,³⁰ a talijanske korijene imao je visoki pješački časnik Antonio Paravia.³¹ Napoljetku, činove pješačkih pukovnika u postrojbama u kojima su opaženi kotorski pješaci imali su i Peraštanin Tripun Vicko Burović,³² vojni inženjer Antun Marković iz Budve,³³ budvanski plemić Marko Antun Bubić³⁴ te Crnogorac Ivan Krapović s područja Maina.³⁵

maggiore di battaglia Petar Corponese. A descendant of an Italian family, he came from a long line of prominent Dalmatian military officers. His career spanned the late 17th century and the early decades of the 18th century.²⁵ Other high-ranking Dalmatian officers included Vicko Michieli Vitturi (a Trogir nobleman),²⁶ Jure Franić²⁷ and Nikola Barbarić.²⁸ Colonels Nikola Progina²⁹ and Nikola Scutari³⁰ were of Albanian extraction and the high-ranking infantry officer Antonio Paravia was of Italian stock.³¹ And finally, Tripun Vicko Burović from Perast,³² military engineer Antun Marković from Budva,³³ nobleman Marko Antun Bubić, also from Budva,³⁴ and Montenegrin Ivan Krapović from the Maino area³⁵ were also colonels in the units where the Kotor infantrymen were enlisted.

²⁵ Gradivo o vojnome djelovanju Petra Corponesea u činu pukovnika pohranjeno je u IT-ASVe-0715, Inquisitori ... pubblici ruoli, b. 551–552.

²⁶ Podrobnije vidjeti u Čoralić & Markulin 2019b. Gradivo o vojnome djelovanju Vicka Michielija Vitturija u činu pukovnika pohranjeno je u IT-ASVe-0715, Inquisitori ... pubblici ruoli, b. 454, 643–647.

²⁷ Gradivo o vojnome djelovanju Jure Franića u činu pukovnika pohranjeno je u IT-ASVe-0715, Inquisitori ... pubblici ruoli, b. 590.

²⁸ Gradivo o vojnome djelovanju Nikole Barbarića u činu pukovnika pohranjeno je u IT-ASVe-0715, Inquisitori ... pubblici ruoli, b. 412B–415, 450.

²⁹ Gradivo o vojnome djelovanju Nikole Progina u činu pukovnika pohranjeno je u IT-ASVe-0715, Inquisitori ... pubblici ruoli, b. 655, 683–685.

³⁰ Gradivo o vojnome djelovanju Nikole Scutarija u činu pukovnika pohranjeno je u IT-ASVe-0715, Inquisitori ... pubblici ruoli, b. 643, 697–701.

³¹ Gradivo o vojnome djelovanju Antonija Paravije u činu pukovnika pohranjeno je u IT-ASVe-0715, Inquisitori ... pubblici ruoli, b. 671.

³² Gradivo o vojnome djelovanju Tripuna Vicka Burovića u činu pukovnika pohranjeno je u IT-ASVe-0715, Inquisitori ... pubblici ruoli, b. 511–526.

³³ Podrobnije vidjeti u Čoralić & Markulin 2018b. Gradivo o vojnome djelovanju Antuna Markovića pohranjeno je u IT-ASVe-0715, Inquisitori ... pubblici ruoli, b. 634–639.

³⁴ Podrobnije vidjeti u Čoralić & Katušić 2010. Gradivo o vojnome djelovanju Marka Antuna Bubića pohranjeno je u IT-ASVe-0715, Inquisitori ... pubblici ruoli, b. 450, 499–500, 604A.

³⁵ Podrobnije vidjeti u Čoralić 2011. Gradivo o vojnome djelovanju Ivana Krapovića pohranjeno je u IT-ASVe-0715, Inquisitori ... pubblici ruoli, b. 600A, 629–633.

²⁵ The documents on the military career of Petar Corponese in the rank of colonel can be found in IT-ASVe-0715, Inquisitori ... pubblici ruoli, b. 551–552.

²⁶ For more, see Čoralić & Markulin 2019b. The documents on the military career of Vicko Michieli Vitturi in the rank of colonel can be found in IT-ASVe-0715, Inquisitori ... pubblici ruoli, b. 454, 643–647.

²⁷ The documents on the military career of Jure Franić in the rank of colonel can be found in IT-ASVe-0715, Inquisitori ... pubblici ruoli, b. 590.

²⁸ The documents on the military career of Nikola Barbarić in the rank of colonel can be found in IT-ASVe-0715, Inquisitori ... pubblici ruoli, b. 412B–415, 450.

²⁹ The documents on the military career of Nikola Progina in the rank of colonel can be found in IT-ASVe-0715, Inquisitori ... pubblici ruoli, b. 655, 683–685.

³⁰ The documents on the military career of Nikola Scutari in the rank of colonel can be found in IT-ASVe-0715, Inquisitori ... pubblici ruoli, b. 643, 697–701.

³¹ The documents on the military career of Antonio Paravia in the rank of colonel can be found in IT-ASVe-0715, Inquisitori ... pubblici ruoli, b. 671.

³² The documents on the military career of Tripun Vicko Burović in the rank of colonel can be found in IT-ASVe-0715, Inquisitori ... pubblici ruoli, b. 511–526.

³³ For more, see Čoralić & Markulin 2018b. The documents on the military career of Antun Marković can be found in IT-ASVe-0715, Inquisitori ... pubblici ruoli, b. 634–639.

³⁴ For more, see Čoralić & Katušić 2010. The documents on the military career of Marko Antun Bubić can be found in IT-ASVe-0715, Inquisitori ... pubblici ruoli, b. 450, 499–500, 604A.

³⁵ For more, see Čoralić 2011. The documents on the military career of Ivan Krapović can be found in IT-ASVe-0715, Inquisitori ... pubblici ruoli, b. 600A, 629–633.

ZAKLJUČAK

U sklopu istraživanja hrvatsko-mletačkih povijesnih veza tijekom dugih stoljeća uključenosti istočnojadranskoga priobalja u sastav prekomorskih stečevina, važno mjesto pripada vojnoj sastavnici. Ranonovovjekovni mletačko-osmanski ratovi (Ciparski rat: 1570. – 1573.; Kandijski rat: 1645. – 1669.; Morejski rat: 1684. – 1699. i Drugi morejski ili Mali rat: 1714. – 1718.) jednim su se dijelom, uz grčka bojišta, intenzivno odvijali i na području od Dalmacije do sjeverne Albanije. U svim su tim događanjima zapaženu ulogu u kontekstu mletačkih kopnenih postrojbi imali časnici, dočasnici i obični vojnici zavičajem od Istre do Mletačke Albanije. U ovome radu, koji je nastavak višegodišnjih istraživanja udjela Hrvata, ali i pripadnika drugih etničkih skupina u mletačkoj vojsci, obrađena je jedna regionalna vojnička skupina koja je, prema pokazateljima, značajno pridonosila vojnoj učinkovitosti i obrambenoj snazi Privrede Republike. Riječ je o Kotoranima, zabilježenim u prekojadranskim pješačkim postrojbama (*Fanti ultramarini*) tijekom 18. stoljeća, a istraživanja su zasnovana na obradi gradiva iz Archivio di Stato di Venezia (fond mletačke magistrature za novačenje pod nazivom *Inquisitori sopra l'amministrazione dei pubblici ruoli*). Raščlamba navedenoga gradiva, a koje se ponajprije odnosi na popise vojnoga ljudstva pojedinih satnija djelatnih unutar pukovnija, pokazuje da su Kotorani – kao i žitelji drugih dalmatinskih i bokeljskih gradova – učestalije bili prisutni u pješačkim postrojbama, dočim je njihov udio u konjaništvu bio znatno manji. Kotorani se u pješačkim postrojbama kontinuirano bilježe tijekom cijelog 18. stoljeća, prosjek godina pojedinih vojnika bio je 26, a s obzirom na ubilježene tjelesne značajke najčešće su bili srednjega rasta i smeđokosi. Postrojbama u kojima su zabilježeni kotorski vojnici učestalo su zapovijedali njihovi sugrađani, ponajprije odvjetci uglednih plemićkih i vojničkih obitelji koje su pod stijegom svetoga Marka stoljećima obnašale prestižne dužnosti i nosile visoke činove. Stoga se posebna pozornost posvetila članovima obitelji Bolica, Buća, Paskvali i Vračen, istaknutim sudionicima mletačke i istočnojadranske vojne povijesti u posljednjemu stoljeću opstojanja *Serenissime*. Satnije i pukovnije u kojima su sudjelovali Kotorani koji se bilježe

CONCLUSION

When researching the Croatian-Venetian historical relations through the long centuries of the Venetian rule over Eastern Adriatic Littoral, particular attention should be paid to the military component. During the Venetian-Ottoman wars in the Early Modern Age (War of Cyprus 1570 – 1573; War of Candia 1645 – 1669; War of Morea 1684 – 1699; and Second War of Morea or Small war 1714 – 1718), the fighting raged not only on Greek battlefields, but also in the region stretching from Dalmatia to northern Albania. The commissioned and non-commissioned officers and privates from the territories between Istria and Venetian Albania figured prominently in all these events as members of the Venetian land forces. This paper – a continuation of the years-long research of the shares of Croats and other ethnic groups in the Venetian army – looks into a particular regional military group for which there is evidence that it contributed substantially to the military efficiency and defense of the Most Serene Republic. These are the Kotor troops, registered in the overseas infantry units in Eastern Adriatic (*Fanti ultramarini*) in the 18th century. The research is based on the documents from the Archivio di Stato di Venezia (the collection of the Venetian recruitment magistracy known as *Inquisitori sopra l'amministrazione dei pubblici ruoli*). An analysis of the documents – primarily the lists of personnel of individual companies belonging to various regiments – shows that the inhabitants of Kotor and other cities of Dalmatia and Bay of Kotor area were rather numerous in the infantry units, while their share in the cavalry was much lower. The records about the Kotor soldiers in the infantry units can be found throughout the 18th century. Their average age was 26; they were usually of medium growth and with brown hair. The units that included the Kotor soldiers were often commanded by officers from this city. They usually came from prominent aristocratic and military families whose members had held high positions under the banner of St. Mark for centuries. This is why particular attention has been paid to the members of the Bolica, Buća, Paskvali and Vračen families – eminent protagonists of the Venetian and Eastern Adriatic military history in the final century of the *Serenissima*. The companies and regiments that included the Kotor

kao obični vojnici, ali i oni koji su imali prestižne časničke činove, djelovale su na širokome potezu mletačkih stečevina, od utvrda u Venetu, preko Dalmacije i Boke kotorske, do Grčke. Uzevši u obzir prethodno razmatrane problemske teme, na kraju ovoga rada može se zaključiti da su Kotorani u kontekstu udjela u pješačkim postrojbama činili zapažen dio regionalnih skupina s istočnoga Jadrana te da su neki pojedinci iz toga grada ispisali zapažene, svakako još uvijek ne u cijelosti znanstveno obrađene stranice koje se odnose na vojnu povijest između dviju jadranskih obala.

soldiers, both the rank-and-file and high-ranking officers, were deployed throughout Venetian lands, from the fortresses in Veneto to Dalmatia and Bay of Kotor to Greece. When the themes discussed above are taken into account, we can conclude at the end that the Kotor soldiers accounted for a significant share of the regional groups from Eastern Adriatic in the infantry units and that some individuals from this city played significant roles in the military history on both Adriatic coasts, which requires additional scientific research.

PRILOG: Popis kotorskih pješaka zabilježenih u mletačkim prekomorskim postrojbama tijekom 18. stoljeća³⁶

Upis / Entry	Osoba / Person	Prezime i ime / Full name	Ime oca / Father's name	Čin; vojni status / Rank; Function	Dob / Age	Stas / Stature	
1	1	Ajder, Janko	Blaž				
2	2	Ambrozović, Marko	Šime		20	nizak / short	
3	3	Andrušić, Mate	Ivan		22	srednjega rasta / medium height	
4	3	Andrušić, Mate	Ivan		24	srednjega rasta / medium height	
5	4	Angelin, Karlo	Dominik				
6	5	Antunov, Pave	Antun				
7	6	Balšić, Ivan	Jovo				
8	6	Balšić, Ivan	Jovo				
9	6	Balšić, Ivan	Jovo			nizak / short	
10	6	Balšić, Ivan	Jovo			nizak / short	
11	6	Balšić, Ivan	Jovo			nizak / short	
12	6	Balšić, Ivan	Jovo				
13	6	Balšić, Ivan	Jovo		25	nizak / short	
14	6	Balšić, Ivan	Jovo		26	nizak / short	
15	7	Bartulić, Bartul	Jakov		30		
16	7	Bartulić, Bartul	Jakov				
17	8	Bernardi, Josip	Bartul				
18	9	Bolica, Antun	Lovro				
19	10	Bolica, Ivan		kadet / Cadet			

³⁶ Vojnici se navode abecednim slijedom, a uz osnovne podatke (prezime, ime, ime oca) navode se satnije (*compagnia*) i pukovnije (*reggimento*) unutar kojih su djelovali, vojni čin, dobne i tjelesne značajke, mjesto i datum popisivanja te signatura (broj svežnja, odnosno buste) unutar arhivskoga fonda *Inquisitori sopra l'amministrazione dei pubblici ruoli* u Archivio di Stato di Venezia.

APPENDIX: List of Kotor infantrymen registered in Venetian overseas units in the 18th century³⁶

Boja kose / Hair color	Satnija (zapovjednik) / Company (Commander)	Pukovnija (zapovjednik) / Regiment (Commander)	Mjesto i datum popisa / Place and date (d. m. y.) of entry	Busta / Bundle	Bilješka / Comment
	pukovnik / Colonel Antun Marković	pukovnik / Colonel Antun Marković	Mletci / Venice, 30. 6. 1759.	b. 635.	
smedokos / brown-haired	kapetan / Captain Tripun Štukanović	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	Mletci / Venice, 31. 8. 1741.	b. 509.	
smedokos / brown-haired	kapetan / Captain Antun Kumbat	bojnik vojske / Sargente maggiore Ivan Kumbat	Mletci / Venice, 30. 3. 1725.	b. 546.	
smedokos / brown-haired	kapetan / Captain Antun Kumbat	bojnik vojske / Sargente maggiore Ivan Kumbat	Padova / Padua, 17. 2. 1727.	b. 547.	
	kapetan / Captain Antun Kumbat	bojnik vojske / Sargente maggiore Ivan Kumbat	Mletci / Venice, 25. 2. 1729.	b. 547.	
	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	Mletci / Venice, 24. 6. 1737.	b. 507.	Naknadno prekrizen. / Crossed off subsequently.
	kapetan / Captain Jakov Paskvali	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	Kotor, 19. 6. 1715.	b. 501.	
	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	Mletci / Venice, 30. 4. 1724.	b. 510.	
smedokos / brown-haired	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	Brescia, 1. 11. 1724.	b. 501.	
smedokos / brown-haired	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	Brescia, 4. 8. 1727.	b. 502.	
smedokos / brown-haired	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	Bergamo, 18. 4. 1731.	b. 504.	
	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	Mletci / Venice, 25. 10. 1735.	b. 506.	
smedokos / brown-haired	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	Mletci / Venice, 24. 6. 1737.	b. 507.	
smedokos / brown-haired	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	Mletci / Venice, 1. 6. 1739.	b. 508.	
smedokos / brown-haired	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	Mletci / Venice, 10. 10. 1729.	b. 503.	
	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	Bergamo, 18. 4. 1731.	b. 504.	
	kapetan / Captain Antun Kumbat	bojnik vojske / sargente maggiore Ivan Kumbat	Mletci / Venice, 25. 2. 1729.	b. 547.	
	pukovnik / Colonel Antun Marković	pukovnik / Colonel Antun Marković	Mletci / Venice, 29. 9. 1751.	b. 634.	
	pukovnik / Colonel Marko Antun Bubić	pukovnik / Colonel Nikola Barbarić	?, oko / around 1780.	b. 450.	

³⁶ The soldiers are listed in alphabetical order. Their data includes basic personal data (full name, father's name), their companies (*compagnia*) and regiments (*reggimento*), military rank, age, physical characteristics, place and date of entries and the call number (bundle number) in the archival collection *Inquisitori sopra l'amministrazione dei pubblici ruoli* in the Archivio di Stato di Venezia.

Upis / Entry	Osoba / Person	Prezime i ime / Full name	Ime oca / Father's name	Čin; vojni status / Rank; Function	Dob / Age	Stas / Stature	
20	11	Bolica, Nikola		zastavnik / Ensign			
21	11	Bolica, Nikola		kapetan / Captain			
22	12	Boškov, Mileta	Boško		22	srednjega rasta / medium height	
23	12	Boškov, Mileta	Boško		23	srednjega rasta / medium height	
24	13	Brašić, Josip	Zakarija				
25	13	Brašić, Josip	Zakarija		27	visok / tall	
26	13	Brašić, Josip	Zakarija				
27	14	Bravarović, Ivan	Josip				
28	15	Buća, Stjepan		pukovnik / Colonel			
29	15	Buća, Stjepan		pukovnik / Colonel			
30	15	Buća, Stjepan		pukovnik / Colonel			
31	15	Buća, Stjepan		pukovnik / Colonel			
32	15	Buća, Stjepan		pukovnik / Colonel			
33	15	Buća, Stjepan		pukovnik / Colonel			
34	15	Buća, Stjepan		pukovnik / Colonel			
35	15	Buća, Stjepan		pukovnik / Colonel			
36	15	Buća, Stjepan		pukovnik / Colonel			
37	15	Buća, Stjepan		pukovnik / Colonel			
38	15	Buća, Stjepan		pukovnik / Colonel			
39	15	Buća, Stjepan		pukovnik / Colonel			
40	15	Buća, Stjepan		pukovnik / Colonel			
41	15	Buća, Stjepan		pukovnik / Colonel			
42	15	Buća, Stjepan		pukovnik / Colonel			
43	15	Buća, Stjepan		pukovnik / Colonel			
44	15	Buća, Stjepan		pukovnik / Colonel			

Boja kose / Hair color	Satnija (zapovjednik) / Company (Commander)	Pukovnija (zapovjednik) / Regiment (Commander)	Mjesto i datum popisa / Place and date (d. m. y.) of entry	Busta / Bundle	Bilješka / Comment
	kapetan / <i>Captain</i> Antonio Cappadoca	pukovnik / <i>Colonel</i> Ezzovich	Kotor, 1. 9. 1795.	b. 671.	
	kapetan / <i>Captain</i> Nikola Bolica	pukovnik / <i>Colonel</i> Antonio Paravia	Mletci / <i>Venice</i> , 31. 12. 1796.	b. 671.	
smedokos / <i>brown-haired</i>	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Mletci / <i>Venice</i> , 24. 6. 1737.	b. 507.	
smedokos / <i>brown-haired</i>	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Mletci / <i>Venice</i> , 1. 6. 1739.	b. 508.	
	kapetan / <i>Captain</i> Antun Marković	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Mletci / <i>Venice</i> , 29. 11. 1721.	b. 502.	
smedokos / <i>brown-haired</i>	kapetan / <i>Captain</i> Antun Marković	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Bergamo, 22. 5. 1726.	b. 501.	
	kapetan / <i>Captain</i> Antun Marković	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Brescia, 11. 1. 1729.	b. 503.	
	dopukovnik / <i>Lt Colonel</i> Nikola Michieli Vitturi	pukovnik / <i>Colonel</i> Vicko Michieli Vitturi	Mletci / <i>Venice</i> , 29. 9. 1794.	b. 644.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Split, 25. 1. 1715.	b. 501.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Cremona, 29. 12. 1723.	b. 501.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Mletci / <i>Venice</i> , 30. 4. 1724.	b. 510.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Brescia, 1. 11. 1724.	b. 501.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Brescia, 12. 1. 1725.	b. 501.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Cremona, 2. 9. 1726.	b. 502.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Brescia, 4. 8. 1727.	b. 502.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Brescia, 17. 1. 1728.	b. 502.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Bergamo, 29. 5. 1728.	b. 502.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Mletci / <i>Venice</i> , 10.10.1729.	b. 503.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Bergamo, 18. 4. 1731.	b. 504.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Mletci / <i>Venice</i> , 25. 10. 1735.	b. 506.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Mletci / <i>Venice</i> , 30. 6. 1736.	b. 506.	Trenutačno u bolnici u Padovi. / <i>Currently in Padua hospital.</i>
	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Mletci / <i>Venice</i> , 24. 6. 1737.	b. 507.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Mletci / <i>Venice</i> , 1. 6. 1739.	b. 508.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Mletci / <i>Venice</i> , 1. 6. 1740.	b. 509.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Mletci / <i>Venice</i> , 31. 8. 1741.	b. 509.	

Upis / Entry	Osoba / Person	Prezime i ime / Full name	Ime oca / Father's name	Čin; vojni status / Rank; Function	Dob / Age	Stas / Stature	
45	16	Buća, Tripun		zastavnik / <i>Ensign</i>			
46	16	Buća, Tripun		bojnik / <i>Major</i>			
47	16	Buća, Tripun		bojnik / <i>Major</i>			
48	16	Buća, Tripun		bojnik / <i>Major</i>			
49	16	Buća, Tripun		bojnik / <i>Major</i>			
50	16	Buća, Tripun		bojnik / <i>Major</i>			
51	16	Buća, Tripun		bojnik / <i>Major</i>			
52	16	Buća, Tripun		bojnik / <i>Major</i>			
53	17	Cavalli, Ivan	Antun		40	srednjega rasta / <i>medium height</i>	
54	18	Đurmetić, Vicko	Tripo				
55	18	Đurmetić, Vicko	Tripo				
56	19	Đurov, Niko	Jure		30	nizak / <i>short</i>	
57	20	Franov, Ivan	Franjo		28	nizak / <i>short</i>	
58	21	Franov, Jakov	Franjo		19	nizak / <i>short</i>	
59	21	Franov, Jakov	Franjo				
60	21	Franov, Jakov	Franjo				
61	21	Franov, Jakov	Franjo		28	nizak / <i>short</i>	
62	22	Gašparović, Ante	Juraj				
63	23	Gorić, Vicko	Stipan				
64	23	Gorić, Vicko	Stipan				
65	23	Gorić, Vicko	Stipan				
66	23	Gorić, Vicko	Stipan				
67	24	Goveri, Tripo	Petar				
68	25	Grgalević, Martin	Matija				
69	26	Guerra, Andelo	Antun		18		
70	27	Ilijin, Nikola	Ilija		24	srednjega rasta / <i>medium height</i>	

Boja kose / <i>Hair color</i>	Satnija (zapovjednik) / <i>Company (Commander)</i>	Pukovnija (zapovjednik) / <i>Regiment (Commander)</i>	Mjesto i datum popisa / <i>Place and date (d. m. y.) of entry</i>	Busta / <i>Bundle</i>	Bilješka / <i>Comment</i>
	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Mletci / <i>Venice</i> , 10. 10. 1729.	b. 503.	
	bojnik / <i>Major</i> Tripun Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Tripun Vicko Burović	Brescia, 10. 8. 1736.	b. 512.	
	bojnik / <i>Major</i> Tripun Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Tripun Vicko Burović	Udine, 1. 5. 1740.	b. 514.	
	bojnik / <i>Major</i> Tripun Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Tripun Vicko Burović	Padova / <i>Padua</i> , 30. 6. 1740.	b. 514.	
	bojnik / <i>Major</i> Tripun Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Tripun Vicko Burović	Verona, 10. 11. 1740.	b. 514.	
	bojnik / <i>Major</i> Tripun Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Tripun Vicko Burović	Verona, 28. 4. 1745.	b. 515.	
	bojnik / <i>Major</i> Tripun Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Tripun Vicko Burović	Brescia, 14. 1. 1746.	b. 515.	
	bojnik / <i>Major</i> Tripun Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Tripun Vicko Burović	Bergamo, 6. 12. 1746.	b. 516.	
smedokos; kovrčav / <i>brown-haired; curly</i>	kapetan / <i>Captain</i> Antun Kumbat	bojnik vojske / <i>sargente maggiore</i> Ivan Kumbat	Mletci / <i>Venice</i> , 30. 3. 1725.	b. 546.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Mletci / <i>Venice</i> , 10. 10. 1729.	b. 503.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Bergamo, 18. 4. 1731.	b. 504.	
smedokos / <i>brown-haired</i>	pukovnik / <i>Colonel</i> Ivan Krapović	pukovnik / <i>Colonel</i> Ivan Krapović	Zadar, 30. 9. 1738.	b. 629.	
smedokos / <i>brown-haired</i>	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Mletci / <i>Venice</i> , 1. 6. 1739.	b. 508.	
smedokos / <i>brown-haired</i>	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Mletci / <i>Venice</i> , 10.10.1729.	b. 503.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Bergamo, 18. 4. 1731.	b. 504.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Mletci / <i>Venice</i> , 25. 10. 1735.	b. 506.	
smedokos / <i>brown-haired</i>	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Mletci / <i>Venice</i> , 24. 6. 1737.	b. 507.	
	kapetan / <i>Captain</i> Juraj Vučetić	pukovnik / <i>Colonel</i> Vicko Michieli Vitturi	Kotor, 30. 9. 1793.	b. 644.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Tripun Vicko Burović	pukovnik / <i>Colonel</i> Tripun Vicko Burović	Mletci / <i>Venice</i> , 12. 12. 1759.	b. 518.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Tripun Vicko Burović	pukovnik / <i>Colonel</i> Tripun Vicko Burović	Brescia, 2. 6. 1763.	b. 521.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Tripun Vicko Burović	pukovnik / <i>Colonel</i> Tripun Vicko Burović	Bergamo, 22. 9. 1763.	b. 521.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Tripun Vicko Burović	pukovnik / <i>Colonel</i> Tripun Vicko Burović	Mletci / <i>Venice</i> , 30. 6. 1764.	b. 522.	
	kapetan / <i>Captain</i> Ivan Vojnović	pukovnik / <i>Colonel</i> Jure Franić	Mletci / <i>Venice</i> , 31. 5. 1711.	b. 590.	
	kapetan / <i>Captain</i> Antun Kumbat	bojnik vojske / <i>sargente maggiore</i> Ivan Kumbat	Mletci / <i>Venice</i> , 25. 2. 1729.	b. 547.	
	kapetan / <i>Captain</i> Franjo Macedonia	pukovnik / <i>Colonel</i> Antun Kumbat	Mletci / <i>Venice</i> , 24. 5. 1748.	b. 549.	
smedokos / <i>brown-haired</i>	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Mletci / <i>Venice</i> , 24. 6. 1737.	b. 507.	

Upis / Entry	Osoba / Person	Prezime i ime / Full name	Ime oca / Father's name	Čin; vojni status / Rank; Function	Dob / Age	Stas / Stature	
71	27	Ilijin, Nikola	Ilija			srednjega rasta / medium height	
72	28	Ivanov, Antun	Ivan				
73	29	Ivanov, Karlo	Ivan		29	nizak / short	
74	30	Jakovljević, Franjo	Jakov				
75	31	Jakovljević, Jovo	Jakov		21	visok / tall	
76	31	Jakovljević, Jovo	Jakov			visok / tall	
77	31	Jakovljević, Jovo	Jakov				
78	32	Jokari, Vicko	Franjo				
79	33	Jovov, Franjo	Jovo		25	krupan / robust	
80	33	Jovov, Franjo	Jovo			krupan / robust	
81	34	Jovov, Jovo	Jovo		30	visok / tall	
82	35	Kardinović, Josip	Jakov				
83	36	Kardinović, Špiro	Antun				
84	37	Kokotović, Petar	Miko				
85	37	Kokotović, Petar	Miko				
86	38	Kondušević, Grgur	Filip	bubnjar / drummer			
87	39	Kostić, Ivan	Mate				
88	40	Lapačina, Matija	Matija		18	nizak / short	
89	41	Majnić, Šime	Luka		27	visok / tall	
90	42	Marchesi, Petar				srednjega rasta / medium height	
91	42	Marchesi, Petar					
92	42	Marchesi, Petar					
93	43	Markov, Franjo	Marko				
94	44	Matteoti, Vicko	Andelo				
95	45	Mazarić, Ivan	Ivan				

Boja kose / Hair color	Satnija (zapovjednik) / Company (Commander)	Pukovnija (zapovjednik) / Regiment (Commander)	Mjesto i datum popisa / Place and date (d. m. y.) of entry	Busta / Bundle	Bilješka / Comment
smedokos / brown-haired	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	Mletci / Venice, 1. 6. 1739.	b. 508.	
	kapetan / Captain Tripun Štukanović	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	Mletci / Venice, 31. 8. 1741.	b. 509.	
smedokos / brown-haired	kapetan / Captain Tripun Štukanović	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	Mletci / Venice, 31. 8. 1741.	b. 509.	
	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	Mletci / Venice, 25. 10. 1735.	b. 506.	
crnokos / black-haired	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	Mletci / Venice, 10. 10. 1729.	b. 503.	
crnokos / black-haired	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	Bergamo, 18. 4. 1731.	b. 504.	
	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	Mletci / Venice, 25. 10. 1735.	b. 506.	
	pukovnik / Colonel Antun Marković	pukovnik / Colonel Antun Marković	Mletci / Venice, 30. 6. 1759.	b. 635.	
smedokos / brown-haired	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	Mletci / Venice, 24. 6. 1737.	b. 507.	
smedokos / brown-haired	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	Mletci / Venice, 1. 6. 1739.	b. 508.	
crnokos / black-haired	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	pukovnik / Colonel Stjepan Buća	Mletci / Venice, 24. 6. 1737.	b. 507.	
	pukovnik / Colonel Marko Antun Bubić	pukovnik / Colonel Marko Antun Bubić	Mletci / Venice, 29. 9. 1775.	b. 500.	Naknadno prekrizhen. / Crossed off subsequently.
	pukovnik / Colonel Juraj Mitrović	pukovnik / Colonel Juraj Mitrović	Mletci / Venice, 31. 12. 1796.	b. 663.	
	pukovnik / Colonel Vicko Michieli Vitturi	pukovnik / Colonel Vicko Michieli Vitturi	Mletci / Venice, 31. 12. 1795.	b. 645.	
	pukovnik / Colonel Vicko Michieli Vitturi	pukovnik / Colonel Vicko Michieli Vitturi	Mletci / Venice, 31. 12. 1796.	b. 646.	
	pukovnik / Colonel Juraj Mitrović	pukovnik / Colonel Juraj Mitrović	Mletci / Venice, 31. 12. 1796.	b. 663.	
	bojnik / Major Ivan Paravia	pukovnik / Colonel Vicko Michieli Vitturi	Kotor, 30. 9. 1793.	b. 644.	
crnokos / black-haired	dopukovnik / Lt Colonel Ivan Antun Burović	pukovnik / Colonel Tripun Vicko Burović	Palmanova, 1. 2. 1752.	b. 516.	
smedokos / brown-haired	kapetan / Captain Marko Antun Scutari	pukovnik / Colonel Nikola Scutari	Kotor, 30. 9. 1793.	b. 701.	
smedokos / brown-haired	kapetan Ivan iz Šipana / Captain Ivan from Šipan	pukovnik / Colonel Ivan Krapović	Mletci / Venice, 28. 3. 1741.	b. 631.	
	kapetan Ivan iz Šipana / Captain Ivan from Šipan	pukovnik / Colonel Ivan Krapović	Mletci / Venice, 29. 6. 1741.	b. 631.	
	kapetan Ivan iz Šipana / Captain Ivan from Šipan	pukovnik / Colonel Ivan Krapović	Mletci / Venice, 29. 12. 1742.	b. 631.	
	pukovnik / Colonel Antun Marković	pukovnik / Colonel Antun Marković	Zadar, 20. 11. 1753.	b. 634.	
	pukovnik / Colonel Nikola Scutari	pukovnik / Colonel Nikola Scutari	Zadar, 31. 7. 1789.	b. 701.	
	pukovnik / Colonel Vicko Michieli Vitturi	pukovnik / Colonel Vicko Michieli Vitturi	Kotor, 25. 10. 1794.	b. 647.	

Upis / Entry	Osoba / Person	Prezime i ime / Full name	Ime oca / Father's name	Čin; vojni status / Rank; Function	Dob / Age	Stas / Stature	
96	46	Medović, Jovan	Šimun				
97	47	Merigo, Pavao	Šime		30	visok / tall	
98	48	Milić, Matija	Ivan				
99	48	Milić, Matija	Ivan				
100	49	Milovan, Šime	Toma		20	visok / tall	
101	50	Milutinov, Mijo	Milozija				
102	51	Palcit, Karlo	Ivan	pifarist / fifer			
103	52	Palma, Tripun	Josip	zastavnik / Ensign			
104	53	Paskvali, Benedikt	Josip				
105	53	Paskvali, Benedikt		pukovnik / Colonel			
106	53	Paskvali, Benedikt		pukovnik / Colonel			
107	53	Paskvali, Benedikt		pukovnik / Colonel			
108	53	Paskvali, Benedikt		pukovnik / Colonel			
109	53	Paskvali, Benedikt		pukovnik / Colonel			
110	53	Paskvali, Benedikt		pukovnik / Colonel			
111	53	Paskvali, Benedikt		pukovnik / Colonel			
112	53	Paskvali, Benedikt		pukovnik / Colonel			
113	54	Paskvali, Jakov		kapetan / Captain			
114	54	Paskvali, Jakov		bojnik u pričuvi / Reserve Major / Reserve Major			
115	54	Paskvali, Jakov		bojnik u pričuvi / Reserve Major			
116	54	Paskvali, Jakov		bojnik u pričuvi / Reserve Major			
117	54	Paskvali, Jakov		bojnik u pričuvi / Reserve Major			

Boja kose / <i>Hair color</i>	Satnija (zapovjednik) / <i>Company (Commander)</i>	Pukovnija (zapovjednik) / <i>Regiment (Commander)</i>	Mjesto i datum popisa / <i>Place and date (d. m. y.) of entry</i>	Busta / <i>Bundle</i>	Bilješka / <i>Comment</i>
	pukovnik / <i>Colonel</i> Ivan Krapović	pukovnik / <i>Colonel</i> Ivan Krapović	Rovigo, 10. 7. 1742.	b. 632.	
zlatokos / <i>golden-haired</i>	kapetan / <i>Captain</i> Antun Kumbat	bojnik vojske / <i>sargente maggiore</i> Ivan Kumbat	Mletci / <i>Venice</i> , 30. 3. 1725.	b. 546.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Marko Antun Bubić	pukovnik / <i>Colonel</i> Marko Antun Bubić	Krf / <i>Corfu</i> , 2. 5. 1775.	b. 500.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Marko Antun Bubić	pukovnik / <i>Colonel</i> Marko Antun Bubić	Mletci / <i>Venice</i> , 29. 9. 1775.	b. 500.	Naknadno prekrizhen. / <i>Crossed off subsequently.</i>
	pukovnik / <i>Colonel</i> Antun Kumbat	pukovnik / <i>Colonel</i> Antun Kumbat	Mletci / <i>Venice</i> , 29. 6. 1748.	b. 550.	
	dopukovnik / <i>Lt Colonel</i> Ivan Antun Burović	pukovnik / <i>Colonel</i> Tripun Vicko Burović	Cremona, 1. 3. 1736.	b. 512.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Bergamo, 18. 4. 1731.	b. 504.	
	kapetan / <i>Captain</i> Jakov Paskvali	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Kotor, 19. 6. 1715.	b. 501.	
	kapetan / <i>Captain</i> Jakov Paskvali	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Kotor, 19. 6. 1715.	b. 501.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Benedikt Paskvali	pukovnik / <i>Colonel</i> Benedikt Paskvali	Zadar, 18. 8. 1762.	b. 671.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Benedikt Paskvali	pukovnik / <i>Colonel</i> Benedikt Paskvali	Mletci / <i>Venice</i> , 1. 12. 1765.	b. 672.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Benedikt Paskvali	pukovnik / <i>Colonel</i> Benedikt Paskvali	Verona, 24. 1. 1766.	b. 671.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Benedikt Paskvali	pukovnik / <i>Colonel</i> Benedikt Paskvali	Bergamo, 28. 3. 1769.	b. 673.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Benedikt Paskvali	pukovnik / <i>Colonel</i> Benedikt Paskvali	Bergamo, 9. 11. 1770.	b. 674.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Benedikt Paskvali	pukovnik / <i>Colonel</i> Benedikt Paskvali	Bergamo, 31. 3. 1772.	b. 675.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Benedikt Paskvali	pukovnik / <i>Colonel</i> Benedikt Paskvali	Bergamo, 27. 5. 1772.	b. 675.	Dana 8. lipnja 1772. promoviran je u bojnika vojske. / <i>Promoted to rank of sargente maggiore on 8 June 1772.</i>
	pukovnik / <i>Colonel</i> Benedikt Paskvali	pukovnik / <i>Colonel</i> Benedikt Paskvali	Krf / <i>Corfu</i> , 10. 5. 1773.	b. 675.	
	kapetan / <i>Captain</i> Jakov Paskvali	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Kotor, 19. 6. 1715.	b. 501.	
	kapetan / <i>Captain</i> Nikola Barbarić	pukovnik / <i>Colonel</i> Ivan Krapović	Mletci / <i>Venice</i> , 1. 10. 1741.	b. 631.	
	kapetan / <i>Captain</i> Nikola Barbarić	pukovnik / <i>Colonel</i> Ivan Krapović	Mletci / <i>Venice</i> , 30. 12. 1741.	b. 631.	
	kapetan / <i>Captain</i> Nikola Barbarić	pukovnik / <i>Colonel</i> Ivan Krapović	Mletci / <i>Venice</i> , 31. 3. 1742.	b. 631.	
	dopukovnik / <i>Lt Colonel</i> Ivan Antun Burović	pukovnik / <i>Colonel</i> Tripun Vicko Burović	Palmanova, 1. 2. 1752.	b. 516.	

Upis / Entry	Osoba / Person	Prezime i ime / Full name	Ime oca / Father's name	Čin; vojni status / Rank; Function	Dob / Age	Stas / Stature	
118	55	Paskvali, Nikola		zastavnik u pričuvi / Reserve Ensign			
119	55	Paskvali, Nikola		kapetan / Captain			
120	56	Paskvalić, Franjo	Nikola		19		
121	57	Paskvalić, Tripun	Franjo		23	nizak / short	
122	58	Pavić, Nikola	Petar	pifarist / fifer			
123	59	Pavlović, Ilija	Marko				
124	60	Pavlović, Ivan	Martin				
125	61	Pelegrović, Niko	Luka		20	srednjega rasta / medium height	
126	62	Pezzi, Marko	Antun		19		
127	62	Pezzi, Marko	Antun				
128	62	Pezzi, Marko	Antun		27	srednjega rasta / medium height	
129	62	Pezzi, Marko	Antun	kaplar / Corporal	28	srednjega rasta / medium height	
130	63	Picinelli, Josip	Martin		22	visok / tall	
131	63	Picinelli, Josip	Martin			visok / tall	
132	63	Picinelli, Josip	Martin			visok / tall	
133	64	Popović, Petar	Đurađ				
134	65	Radov, Vicko	Rado				
135	65	Radov, Vicko	Rado		48	visok / tall	
136	66	Rajković, Jovo	Rade		37	srednjega rasta / medium height	
137	67	Rasalović, Franjo	Nikola	bubnjar / drummer			
138	67	Rasalović, Franjo	Nikola	bubnjar / drummer			
139	67	Rasalović, Franjo	Nikola	bubnjar / drummer			
140	67	Rasalović, Franjo	Nikola				

Boja kose / <i>Hair color</i>	Satnija (zapovjednik) / <i>Company (Commander)</i>	Pukovnija (zapovjednik) / <i>Regiment (Commander)</i>	Mjesto i datum popisa / <i>Place and date (d. m. y.) of entry</i>	Busta / <i>Bundle</i>	Bilješka / <i>Comment</i>
	kapetan / <i>Captain</i> Antun Marković	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Mletci / <i>Venice</i> , 29. 11. 1721.	b. 501.	
	kapetan / <i>Captain</i> Nikola Paskvali	pukovnija Spalato	Zadar, 1. 7. 1734.	b. 703.	
	kapetan / <i>Captain</i> Antun Marković	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Brescia, 11. 1. 1729.	b. 503.	
smedokos / <i>brown-haired</i>	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Mletci / <i>Venice</i> , 10. 10. 1729.	b. 503.	
	bojnik / <i>Major</i> Tripun Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Tripun Vicko Burović	Brescia, 10. 8. 1737.	b. 512.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Tripun Vicko Burović	pukovnik / <i>Colonel</i> Tripun Vicko Burović	Mletci / <i>Venice</i> , 30. 12. 1758.	b. 517.	
	kapetan / <i>Captain</i> Antun Kumbat	bojnik vojske / <i>sargente maggiore</i> Ivan Kumbat	Padova / <i>Padua</i> , 17. 2. 1727.	b. 547.	Naknadno prekrizen. / <i>Crossed off subsequently.</i>
	kapetan / <i>Captain</i> Antun Kumbat	bojnik vojske / <i>sargente maggiore</i> Ivan Kumbat	Mletci / <i>Venice</i> , 25. 2. 1729.	b. 547.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Bergamo, 18. 4. 1731.	b. 504.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Mletci / <i>Venice</i> , 25. 10. 1735.	b. 506.	Trenutačno kod pukovnika u bolnici u Padovi. <i>Currently in Padua hospital with Colonel.</i>
smedokos / <i>brown-haired</i>	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Mletci / <i>Venice</i> , 24. 6. 1737.	b. 507.	
smedokos / <i>brown-haired</i>	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Mletci / <i>Venice</i> , 1. 6. 1739.	b. 508.	
smedokos / <i>brown-haired</i>	kapetan / <i>Captain</i> Antun Marković	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Bergamo, 22. 5. 1726.	b. 501.	
smedokos / <i>brown-haired</i>	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Mletci / <i>Venice</i> , 10. 10. 1729.	b. 503.	
smedokos / <i>brown-haired</i>	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Bergamo, 18. 4. 1731.	b. 504.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Nikola Progina	pukovnik / <i>Colonel</i> Nikola Progina	Split, 11. 8. 1783.	b. 683.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Mletci / <i>Venice</i> , 30. 4. 1724.	b. 510.	
sjedokos / <i>gray-haired</i>	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Brescia, 1. 11. 1724.	b. 501.	
smedokos / <i>brown-haired</i>	kapetan / <i>Captain</i> Antun Kumbat	bojnik vojske / <i>sargente maggiore</i> Ivan Kumbat	Mletci / <i>Venice</i> , 30. 3. 1725.	b. 546.	
	kapetan / <i>Captain</i> Antun Marković	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Bergamo, 15. 9. 1723.	b. 501.	
	kapetan / <i>Captain</i> Antun Marković	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Bergamo, 29. 12. 1724.	b. 501.	
	kapetan / <i>Captain</i> Antun Marković	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Bergamo, 22. 5. 1726.	b. 501.	
	kapetan / <i>Captain</i> Antun Marković	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Mletci / <i>Venice</i> , 31. 3. 1734.	b. 505.	

Upis / Entry	Osoba / Person	Prezime i ime / Full name	Ime oca / Father's name	Čin; vojni status / Rank; Function	Dob / Age	Stas / Stature	
141	68	Rasalović, Nikola	Jure				
142	68	Rasalović, Nikola	Jure		45	visok / tall	
143	68	Rasalović, Nikola	Jure				
144	69	Rašković, Antun	Ivan		19		
145	70	Rašković, Marko	Ivan		18		
146	70	Rašković, Marko	Ivan			srednjega rasta / medium height	
147	71	Rašković, Petar	Ivan		18		
148	72	Sotanović, Stipan	Jure		29	nizak / short	
149	73	Stijepov, Niko	Stjepan		17	srednjega rasta / medium height	
150	73	Stijepov, Niko	Stjepan			srednjega rasta / medium height	
151	73	Stijepov, Niko	Stjepan				
152	73	Stijepov, Niko	Stjepan			srednjega rasta / medium height	
153	74	Stipović, Toma	Juraj				
154	75	Štiranović, Nikola	Nikola		31	srednjega rasta / medium height	
155	76	Tostanović, Franjo	Jakov		18	srednjega rasta / medium height	
156	77	Tramolić, Franjo	Ivan		22	nizak / short	
157	78	Tušić, Jure	Grgo	bubnjar / drummer			
158	78	Tušić, Jure	Grgo	bubnjar / drummer			
159	79	Verselić, Jovo	Stijepo				
160	80	Virinić, Petar	Andrija		36	srednjega rasta / medium height	
161	81	Vračen, Gabrijel		kapetan / Captain			
162	82	Vuko, Milutin	Vuko				
163	83	Vukotić, Andrija	Juraj				

Boja kose / <i>Hair color</i>	Satnija (zapovjednik) / <i>Company (Commander)</i>	Pukovnija (zapovjednik) / <i>Regiment (Commander)</i>	Mjesto i datum popisa / <i>Place and date (d. m. y.) of entry</i>	Busta / <i>Bundle</i>	Bilješka / <i>Comment</i>
	kapetan / <i>Captain</i> Antun Marković	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Mletci / <i>Venice</i> , 29. 11. 1721.	b. 501.	
smedokos / <i>brown-haired</i>	kapetan / <i>Captain</i> Antun Marković	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Bergamo, 22. 5. 1726.	b. 501.	
	kapetan / <i>Captain</i> Antun Marković	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Brescia, 11. 1. 1729.	b. 503.	
	kapetan / <i>Captain</i> Danijel Kumbat	pukovnik / <i>Colonel</i> Antun Kumbat	Mletci / <i>Venice</i> , 3. 3. 1742.	b. 459.	
	kapetan / <i>Captain</i> Danijel Kumbat	pukovnik / <i>Colonel</i> Antun Kumbat	Mletci / <i>Venice</i> , 3. 3. 1742.	b. 459.	
smedokos / <i>brown-haired</i>	kapetan / <i>Captain</i> Danijel Kumbat	pukovnik / <i>Colonel</i> Antun Kumbat	Mletci / <i>Venice</i> , 5. 10. 1748.	b. 550.	Naknadno prekrižen. / <i>Crossed off subsequently.</i>
	kapetan / <i>Captain</i> Danijel Kumbat	pukovnik / <i>Colonel</i> Antun Kumbat	Mletci / <i>Venice</i> , 3. 3. 1742.	b. 459.	
smedokos / <i>brown-haired</i>	kapetan / <i>Captain</i> Coleandro Corponese	pukovnik / <i>Colonel</i> Petar Corponese	Zadar, 18. 3. 1728.	b. 552.	
smedokos / <i>brown-haired</i>	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Brescia, 4. 8. 1727.	b. 502.	
smedokos / <i>brown-haired</i>	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Mletci / <i>Venice</i> , 10. 10. 1729.	b. 503.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Bergamo, 18. 4. 1731.	b. 504.	
smedokos / <i>brown-haired</i>	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	pukovnik / <i>Colonel</i> Stjepan Buća	Mletci / <i>Venice</i> , 24. 6. 1737.	b. 507.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Antun Burović	pukovnik / <i>Colonel</i> Antun Burović	?, 1. 6. 1758.	b. 518.	
smedokos / <i>brown-haired</i>	bojnik / <i>Major</i> Ivan Kumbat	bojnik vojske / <i>sargente maggiore</i> Ivan Kumbat	Krf / <i>Corfu</i> , 1. 3. 1726.	b. 547.	Naknadno prekrižen. / <i>Crossed off subsequently.</i>
smedokos / <i>brown-haired</i>	kapetan / <i>Captain</i> Marko Antun Scutari	pukovnik / <i>Colonel</i> Nikola Scutari	Kotor, 30. 9. 1793.	b. 701.	
crnokos / <i>black-haired</i>	kapetan / <i>Captain</i> Antun Kumbat	bojnik vojske / <i>sargente maggiore</i> Ivan Kumbat	Mletci / <i>Venice</i> , 30. 3. 1725.	b. 546.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Tripun Vicko Burović	pukovnik / <i>Colonel</i> Tripun Vicko Burović	Mletci / <i>Venice</i> , 30. 12. 1758.	b. 517.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Tripun Vicko Burović	pukovnik / <i>Colonel</i> Tripun Vicko Burović	Mletci / <i>Venice</i> , 12. 12. 1759.	b. 518.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Vicko Michieli Vitturi	pukovnik / <i>Colonel</i> Vicko Michieli Vitturi	Kotor, 25. 10. 1794.	b. 647.	
smedokos / <i>brown-haired</i>	kapetan / <i>Captain</i> Marko Antun Scutari	pukovnik / <i>Colonel</i> Nikola Scutari	Kotor, 30. 9. 1793.	b. 701.	
	kapetan / <i>Captain</i> Gabrijel Vračen	pukovnija Spalato	Zadar, 1. 7. 1734.	b. 703.	
	pukovnik / <i>Colonel</i> Benedikt Paskvali	pukovnik / <i>Colonel</i> Benedikt Paskvali	Zadar, 18. 8. 1762.	b. 671.	
	kapetan / <i>Captain</i> Juraj Vučetić	pukovnik / <i>Colonel</i> Vicko Michieli Vitturi	Kotor, 30. 9. 1793.	b. 644.	

Bibliografija / Bibliography

Izvori / Sources

IT-ASVe-0715-Inquisitori ... pubblici ruoli – Italia,
Archivio di Stato di Venezia, *Inquisitori sopra
l'amministrazione dei pubblici ruoli*

Popis literature / Literature

Butorac 2000 – Pavao Butorac, *Boka Kotorska u 17. i 18.
stoljeću – politički pregled*, Perast: Gospa od Škrpjela, 2000.

Čoralić 2011 – Lovorka Čoralić, Mletački pukovnik Ivan
Krapović iz Maina (prva polovica 18. stoljeća), *Arhivski
zapisi*, 18/2, Cetinje, 2011, 81–106.

Čoralić 2020a – Lovorka Čoralić, Sinjani i Cetinjani – vojnici
u mletačkim prekomorskim kopnenim postrojbama (18.
stoljeće) / The Sinj and Cetina Border soldiers in the
Venetian overseas ground forces (The 18th Century),
Miscellanea Hadriatica et Mediterranea, 7, Zadar, 2020,
187–218.

Čoralić 2020b – Lovorka Čoralić, Splitski – *Croati a cavallo*
u mletačkim prekojadranskim kopnenim postrojbama
u 18. stoljeću, *Povijesni prilozi*, 39/59, Zagreb, 2020,
229–249.

Čoralić (u tisku / forthcoming) – Lovorka Čoralić, Vojnici
iz imotskoga kraja u mletačkim prekomorskim kopnenim
postrojbama (18. stoljeće), *Zbornik o Imotskom* (u tisku /
forthcoming)

Čoralić & Katalinić & Katušić 2016 – Lovorka Čoralić
– Vjera Katalinić – Maja Katušić, Bubnjari, timpanisti,
trubači i pifaristi: glazbena pratnja u mletačkim
prekojadranskim kopnenim postrojbama u 18. stoljeću,
Arti musices, 47/1-2, Zagreb, 2016, 27–78.

Čoralić & Katušić 2010 – Lovorka Čoralić & Maja Katušić,
Od afričke obale do dalmatinske prijestolnice – mletački
general Marko Antun Bubić (1735. – 1802.), *Zbornik
Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i
društvene znanosti HAZU*, 28, Zagreb, 2010, 139–172.

Čoralić & Katušić 2012 – Lovorka Čoralić & Maja Katušić,
Kotorski plemići Frano Buća, Gabrijel Vračen i Nikola
Paskvali – časnici mletačkih prekojadranskih vojnih
postrojbi (prva polovica XVIII. st.), *Povijesni prilozi*,
31/42, Zagreb, 2012, 249–273.

Čoralić & Katušić 2014 – Lovorka Čoralić & Maja Katušić,
Hrvatski vojnici u posljednjim danima Mletačke
Republike – kapetan Nikola Bolica i njegovi *Fanti
ultramarini*, u: *Ascendere historiam. Zbornik u čast Milana
Kruheka* (ur. Marija Karbić, Hrvoje Kekez, Ana Novak i
Zorislav Horvat), Zagreb, 2014, 197–208.

Čoralić & Katušić 2015 – Lovorka Čoralić & Maja Katušić,
Pukovnici, bojnici, kapetani – časnici iz kaštelanske obitelji
Kumbat u službi Mletačke Republike (18. stoljeće), *Radovi
Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru*, 57, Zagreb –
Zadar, 2015, 145–183.

Čoralić & Katušić 2016 – Lovorka Čoralić & Maja Katušić,
Šibenčani u mletačkim prekojadranskim kopnenim
postrojbama (18. stoljeće), *Radovi Zavoda za povijesne
znanosti HAZU u Zadru*, 58, Zagreb – Zadar, 2016, 147–190.

Čoralić & Markulin 2018a – Lovorka Čoralić & Nikola
Markulin, Kotorski plemić Benedikt Paskvali (1704. –
1790.) – zapovjednik mletačkih prekomorskih pješačkih
postrojbi, *Acta Histriae*, 26/2, 2018, 393–428.

Čoralić & Markulin 2018b – Lovorka Čoralić & Nikola
Markulin, Vojni inženjer Antun Marković (u. 1767.) i njegova
pješačka pukovnija, *Radovi Zavoda za povijesne znanosti
HAZU u Zadru*, 60, Zagreb – Zadar, 2018, 167–204.

Čoralić & Markulin 2019a – Lovorka Čoralić & Nikola
Markulin, Kotorski plemić i zapovjednik mletačkih
prekomorskih pješaka Stjepan Buća i sastav njegove
pukovnije (prva polovica 18. stoljeća), *Povijesni prilozi*,
38/56, Zagreb, 2019, 261–294.

Čoralić & Markulin 2019b – Lovorka Čoralić & Nikola
Markulin, Trogirski plemići Michieli Vitturi – visoki
časnici mletačkih prekomorskih kopnenih postrojbi u
druhoj polovici 18. stoljeća, *Radovi Zavoda za povijesne
znanosti HAZU u Zadru*, 61, Zagreb – Zadar, 2019,
361–405.

Čoralić & Novosel (u tisku / forthcoming) – Lovorka
Čoralić & Filip Novosel, Drnišani u mletačkim
prekojadranskim kopnenim postrojbama u 18. stoljeću,
*Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne
i društvene znanosti HAZU*, 38, Zagreb, (u tisku /
forthcoming)

Favaloro 1995 – Francesco Paolo Favaloro, *L'Esercito
Veneziano del '700. Ricerche e schizzi*, Venezia: Filippi
editore, 1995.

Katušić 2013 – Maja Katušić, *Društvena i demografska
struktura Kotora u 18. stoljeću*, Doktorska disertacija,
Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2013.

Markulin 2014 – Nikola Markulin, Vojno poduzetništvo
u Mletačkoj Dalmaciji i Boki za vrijeme Morejskog rata
(1684. – 1699.), *Radovi Zavoda za povijesne znanosti
HAZU u Zadru*, 56, Zagreb – Zadar, 2014, 91–142.

Markulin 2015 – Nikola Markulin, *Mletačka vojna
organizacija u Dalmaciji i Boki od Morejskog rata (1684. –
1699.) do Požarevačkog mira 1718.*, Doktorska disertacija,
Sveučilište u Zadru, Zadar, 2015.

Markulin 2016 – Nikola Markulin, Vojno poduzetništvo u Mletačkoj Dalmaciji i Boki od 1700. do 1718. godine, *Povijesni prilozi*, 35/51, Zagreb, 2016, 159–196.

Milošević 1974 – Miloš Milošević, Granice Boke Kotorske za vrijeme mletačke vladavine (1420-1797), *Godišnjak Pomorskog muzeja u Kotoru*, 22, Kotor, 1974, 11–25.

Milošević 2003 – Miloš Milošević, Pomorski trgovci, ratnici i mecene: studije o Boki Kotorskoj XV – XIX stoljeća (prir. Vlastimir Đokić), Beograd – Podgorica: Equilibrium – CID, 2003.

Milošević 2008 – Miloš Milošević, *Boka Kotorska, Bar i Ulcinj od kraja XV do kraja XVIII vijeka*, Podgorica: CID, 2008.

